National Library 56253
Gen. Acquisitions Section
OTTAWA, Ont. ON4
L

NOV 30 1987

VABA EESTLANE

Second class mail
registration number — 1089.

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

ILMUB IGAL TEISIPÄEVAL
JA NELJAPÄEVAL

Nr. 88 (3380) XXXVI aastakäik

Neljapäeval, 26. novembril 1987 — Thursday, November 26, 1987

Üksiknumbri hind 75 centi

Lõbus seltskond laupäeval toimunud Jahimeeste 30. juubelipäeva peol. Vasakult — asutajaliige Albert Lukk, praegune esimees Enno Vaher, pr. Leida Laanemets, asutaja-liige Hans Kukk, istub asutajaliige August Nüüd, siis asutajaliige Eduard Lood. Paremal pr. Aino Tera saatja Georg Iltal'iga, tujuküllaste lauludega peokülalisi lõbustamas.

Kanada välisminister Nikaraaguas

MANAGUA (UPI) — Kanada välisminister Joe Clark, kes Nikaraaguas külas on, ütles reportereile et kuigi tema valitsus on käesoleval aastal juba 10 miljonit dollarit nikaraagualaste abistamiseks kulutanud, ei ole tema eelarves kõikide sealsete nälgivate kodanike toitmine. Clark lisas, et oleks väär kasutada nikaraagualaste toitmiseks summasid, mis teiste riikide abistamiseks määratud.

Üks Nikaraaguas töötav kanadalaste grupp kritiseeris Clarki tema lubaduse eest, lasta „contradel" Kanadasse emigreeruda. „Minu vanematel ei oleks hea meel elada terroristidega kõrvuti," ütles Joe Gun, kes on Kanada „Save the Children Fund" organisatsiooni esindaja. (Kui Kanada „töötajad" Nikaraaguas peavad kõiki vastasrindlasi terroristideks, siis ei ole kindlasti raske arvata, mis nende meelsus on. Toimetus).

Õngitsejad ja jahimehed pidutsesid

Möödunud laupäeval pidasid eestisoost õngitsejad ja jahimehed oma järjekordset sügispidu. Rahvast oli parajalt, suurem osa laudu oli täis — küll neid 150 ümber võis olla. Kapten Härm Kore pidas peokõne, lauljatar Aino Tera esitas vanu lemmiklaule ja Georg Iltali orkester lemmiklugusid.

Pidu oli väga hubase õhkkonnaga ja informaalne, nalja ja naeru kõik kohad täis. Tervitati vanu tuttavaid, söödi ja joodi ning võeti loosi. Rahvas oli umbes kümnekaupa ümmarguste laudade ümber ning laskis hea maitsta heeringal ja seenesalatil, hapukapsastel ja vasikashnitzlil. Seekord põdraliha ei pakutud, vist oli tänavune jahisaak kehv. Kuid pannitäis kalu oli välja loosida, ja sellisel keerulisel kombel et loosivõtjad pidid ära arvama, kui mitu naela või kilogrammi see pannitäis kaalus. Kes oma arvamisega kõige lähemale sai, see võitis kõik endale.

Samuti oli nummerdatud loose; lava serva mööda välja pandud laual oli nii maiustusi kui ka tõsisemaid asju. Ei puudunud muidugi ka vedelamat sorti hõrgutused. Ning seda võib kogu peo kohta öelda. Harilikust Eesti Maja peost veidi teistsugusem oli asjaolu, et oli platsis kaunis palju noori, nii mees-kui naissost; ilmselt ei jäeta kalapüüki või hirvejahti ainult vanemate sportlaste hooleks.

Sama oli ilmne tantsupõrandal — kuigi orkester laskis päris külasimmani viise, nii vengerkat, padespani kui krakovjakki, lõid mõned nooremat sorti jahilised vahvalt kaasa. Kustkohast nad neid samme olid õppinud, jäi mõistatuseks, sest isegi nende ridade kirjutaja mälu järele olid need tantsud juba 30-dates aastates moest ära minemas ja tangode-foxtrottidega asendumas. Kuid kas improvisatsiooni või tantsuvaistu vahendusel andis nii mõnigi noorem paar, eriti naissoo poolelt, vanadele vengerkavehklejatele silmad ette. Mitte et vanemad paarid oleks neist palju maha jäänud — ning eriti tangopoognate laskmisel olid nad noortest kaugel ees. Kuulduski ütlemisi, et vaata aga vaata, ise mitmekordsed vanaisad-vanaemad, aga kus lasevad „La Paloma't" nii et teistel päris häbi hakkab.

Ning lauljatar Aino Tera, kuulsa jahimehe Valter Tera abikaasa, tegi kõigil südamed hellaks oma „Rukkivälja" ja „Kevadööga". Plaksutati ja nõuti aga laule juurde. Küllap ta kuus lauluviisi maha lõõritas. Lõpuks sai repertuaar otsa ja ta palus pausi. Siis viidi igat sorti lilli, üle antud ristlipsuga tseremooniameistri Ülo Isbergi poolt, kerge kummarduse saatel muidugi nagu vanasti Viinis.

(Järg lk. 5)

Ameeriklane Moskvasse Gorbatshovi intervjueerima

WASHINGTON (AP-UPI) — Tom Brokaw, USA-s hästi tuntud uudistekommentaator, sai loa lennata Moskvasse, et seal intervjueerida partei-juhti Mihhail Gorbatshovi. Loale Gorbatshovi küsitlemiseks ei olevat lisatud mingeid tingimusi — seega võib Brokaw esitada mistahes küsimusi. Kuid kas Gorbatshov neile vastab, on iseasi.

Kuubalased märatsevad USA-s

ATLANTA, Georgia (UPI-AP) — Kuuba rahvusest vangid, keda siin USA lõunariikide suurvanglas kinni peetakse, võtsid möödunud esmaspäeval üle suurema osa vanglast ja nad hoidvat kuni 100 pantvangi. Seni on juba viis inimest surma saanud ja piiramisseisukord kestab. Kuubalased protestivad deporteerimiskäsu vastu, mis nad oma kodumaale tagasi saadaks. USA kohtuminister Edward Meese lubas enne tagasisaatmist kõik individuaal-juhtumid eraldi kaalumisele võtta. Atlantas on vangis 1400 kuubalast ja Oakdale's, Louisiana osariigis on veel 1000 kuuba päritolu vangi. Ka seal on vangla märatsejate poolt üle võetud ja seni juba mitmed inimesed surma ja vigastada saanud. Kuuba kuritegijad tulid USA-sse 1980. aastal nn. „Marieli paadipõgenikena", mil kümneid tuhandeid kuuba põgenikke ilma „skriinimata" sisse lasti.

Toronto Eesti Meeskoori

POP-KONTSERT

pühap., 6. dets. 1987. a. kell 2 p.l.
Toronto Eesti Majas

Klaveril saadavad koori Heli Leesment, Lembi Veskimets ja Urve Voitk. Juhatab Charles Kipper.

Pääsmed $10.—. Õpilastele õpilaskaardi ettenäitamisel tasuta.

Pääsmed eelmüügil kooriliikmete käes alates 24. novembrist. Puhastulu läheb koori MEESLAULUPÄEVALE reisi toetamiseks.

ANNE REMMEL'I

AKVARELLIDE NÄITUS

Toronto Eesti Baptisti kirikus
883 Broadview Ave.

Reedel, 4. dets. kell 7—10 p.l.
Laupäeval, 5. dets. kell 10—8 p.l.

Toronto Eesti Kammerorkestri

Gala Avakontsert

pühapäeval, 13. dets. kell 7 õ. Eesti Maja suures saalis

Dirigeerib NORMAN REINTAMM
Solistidena kaastegevad: DESIREE MEDRI, MONICA ZERBE, AVO KITTASK, ARMAS MAISTE
Kavas: PUU, SCHUBERT, MOZART, LOCATELLI, BACH ja RAID

Pääsmed $12.—, pensionärid ja õpilased $8.— saadaval kohapeal. **Kontserdile järgneb keskmises saalis pidulik vastuvõtt toetajaile shampanja, küpsiste ja lõbusa eeskavaga.**

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

VABA EESTLANE

VÄLJAANDJA: O/Ü Vaba Eestlane,
120 A Willowdale Ave., Willowdale, Ont. M2N 4Y2

FREE ESTONIAN

PUBLISHER: Free Estonian Publishers Ltd.
120 A Willowdale Ave., Willowdale, Ont. M2N 4Y2

Tegevtoimetaja: Arvi Tinits. **Toimetaja:** Olaf Kopvillem.

Toimetuse kolleegium: Karl Arro, Heino Jõe, Olev Träss.

Telefonid: toimetus 733-4550, talitus (tellimised, kuulutused, ekspeditsioon) 733-4551 avatud esmaspäevast reedeni 9—3-ni.

Tellimishinnad Kanadas: ajalehe tariifiga aastas $60.—, poolaastas $34.— ja veerandaastas $18.—, kiripostiga lisandub postikulu — vastavalt $111.—, $60.—, $31.—.

Tellimishinnad väljaspool Kanadat: aastas $80.—, poolaastas $44.— ja veerandaastas $23.—. I klassi posti ja lennuposti hinnad vastavalt — USA $115.—, $62.—, $32.—, mujal välismaal $140.—, $75.—, $40.—.

Aadressi muudatus $1.— — Üksiknumbri hind 75 ¢.

Kuulutuste hinnad: üks toll ühel veerul: $5.50, esiküljel $6.50.

Kuulutusi võetakse vastu nädala esimesse ajalehte kuni reede homm. kella 10-ni ja nädala teise ajalehte kuni teisip., homm. kella 10-ni. **Väljaspool tööaega:** Leida Marley 223-0080.

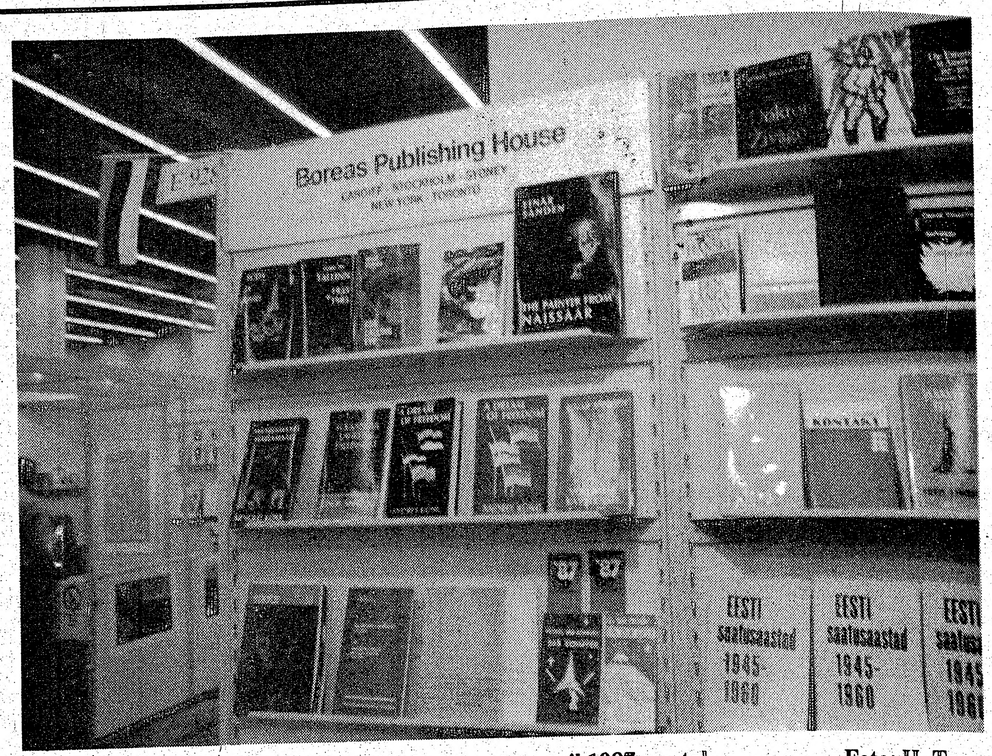

Eesti Kirjanduse väljapanek Frankfurdi raamatumessil 1987. aastal. **Foto: H. Tann**

Iraani afääri järelmäng

Ühendriikide Iraani-contra afääri uurimine ei anna vaatamata suurimatele pingutustele soovitud kindlakujulisi tagajärgi: vastavate komisjonide töö põrkub alati ülepääsematutele takistustele ja umbsõlmedele, mida lahti arutada ei suudeta. Sageli jääb mulje, et afääri uurimistöö on nagu piljardilaual ühest äärest teise põrkuv piljardipall, mis kunagi auku ei lähe.

Selline mulje jääb ka Ühendriikide Kongressi vastava uurimiskomitee töö lõpptulemustest, mis Iraani afääri uurides selgitasid vaid väiksemaid detaile ja risti naelutasid väiksemaid tegelasi, kuid ei suutnud must valge peal vastuvaidlematult kindlaks teha, kui suurel määral olid president Reagan ja tema tähtsamad ministrid seotud seadusevastase tegevusega ja kui raske süükoorma võib nende kaela veeretada.

Kongressi uurimus ei suutnud ka päevavalgele tuua, kes oli kogu selle omapärase ja pealtnäha rumala tehingu algataja, samuti kes oli presidendi ja tema lähemate nõuandjate mõjutaja. Jääb tumedaks, kui suur oli Iisraeli osa Iraaniga kontaktide võtmisel ja esimeste relvasaadetiste Iraani saatmisel. Ajalehtedes avaldatud andmed uurimiskomitee lõpliku aruande kohta on võrdlemisi kokkuvõtlikud ja piiratud ning nendest selgub ainult, et Iisraeli võimud võtsid juba 1985. aasta juulis kontakti presidendi nõuandjaga julgeoleku küsimustes Robert McFarlane'ga ja teatasid talle, et Iraan on valmis ameerika rahvusest pantvange vahetama relvasaadetiste vastu.

McFarlane informeeris asjast president Reaganit ning juba 30. augustil läks esimene lennukitäis ameerika relvi Iisraelist Teherani. Presidendi lähemate kaastööliste andmed Reagani osa kohta selle saadetise teelesaatmisel on lahkuminevad. Mõningate andmete järele andis Reagan selleks saadetiseks oma nõusoleku, teiste andmete kohaselt ta ei teinud seda. Ning Reagan ise väidab, et ta ei mäleta.

Peasüüdlastena Iraani saadetud relvade afääris ja Iraanist saadud raha ülekandmiseks contrate nime all tuntud Nikaraagua vastupanuliikumisele figureerivad Reagani nõuandja riiklikes julgeolekuküsimustes viitse-admiral John Poindexter ja tema abi kol. ltn. Oliver North. Mõlemad mehed kinnitasid ülekuulamisel, et nad varjasid Kongressi eest oma tehinguid ning olid arvamisel, et neil oli õigus seda teha. Tegelikult talitasid nad sellega seaduse vastaselt, kuna Kongress oli keelanud contrate abistamise.

Uurimiskomitee peamine tähelepanu kontsentreerus siiski president Reaganile, kuid komitee ei suutnud selgeks teha, et president oleks kuidagi segatud olnud seadusevastastesse operatsioonidesse. Reagan ei pääsenud siiski ilma kriimustusteta, kuna uurijad jõudsid oma lõpukokkuvõttes otsusele, et president ei täitnud talle konstitutsiooni poolt ettenähtud ülesandeid ning ei hoolitsenud selle eest, et tema alluvad oleksid tegutsenud vastavalt seadustele. Komiteele valmistas ilmselt suuri raskusi kõige tähtsama tunnistaja — endise CIA direktori Casey — surm enne kui teda oleks saanud Iraani afääri telgitaguste selgitamiseks üle kuulata.

Esindajatekoja ja Senati liikmeist koosnevasse uurimiskomiteesse kuulusid nii vabariiklased kui ka demokraadid, kusjuures vastavalt Kongressi koosseisule komitees oli ülekaal demokraatidel. Komiteesse kuuluvad Esindajatekoja vabariiklased, arvult kaheksa, ja kaks viiest komisjoni nimetatud Senati vabariiklasest kaitsesid president Reaganit ja andsid enne komitee raporti välja omapoolse rapordi, milles nad leidsid, et valitsust saab süüdistada ainult vigade tegemises teatud olukordade hindamisel.

Nii president Reaganile ja tema valitsusele kui ka kõigile tulevastele presidentidele ja nende administratsioonidele oli kahtlemata eriti ebameeldivamaks üllatuseks, et komitee rapordis antakse Kongressile õigus välispoliitilistes küsimustes kaasa rääkida, ehkki välispoliitikat on peetud alati presidendi ja valitsuse privileegiks. Raportis ei tehta erilisi ettepanekuid tulevikus Iraani afääride taoliste vahejuhtumite vältimiseks. Silmatorkavamaks nõudmiseks on siiski, et tulevikus peaksid presidendi nõuandjad julgeoleku küsimustes olema tsiviilisikud ja mitte sõjaväelased.

Komitee raport — nagu eelpool märgitud — ei suuda selgitada kui suur oli president Reagani süü Iraani ja sellele järgnenud contrate afääris. Nii tunnistajate kui ka presidendi enda vastukäivatest seletustest võib järeldada, et Reagan teadis kogu loost rohkem kui seda suudeti selgitada tunnistajate seletuste ja hävitamata jäänud dokumentide põhjal. Tavalist inimest jääb aga vaatamata kõigile uurimistele ja paljastamistele piinama küsimus: miks ja kuidas sattusid president Reagan ja tema nõuandjad sellise kahtlase afääri küüsi? President ise ja ükski tema nõuandjatest ei olnud nende kogemusi ja mineviku saavutusi arvesse võttes nii naiivsed ja rumalad, et nad oleksid asja ees ja teist taga kergel käel relvade salajase levereerimisega seotud riski võtnud?

See on küsimus, millele praegu tõenäoliselt vastust ei leidu või ei anta, kuid mis kunagi tulevikus peaks siiski selguma.

K.A.

Silaraups'i pressikonverents New Yorgis

Rahvusvaheliselt tuntud inimõiguste kaitseorganisatsiooni nimega „Freedom House" ja Balti Apell ÜRO'le (BATUN'i) ühisel korraldusel toimus teisipäeval New Yorgis pressikonverents, kus esines noor läti rahvuslike õiguste eest võitleja Rolands Silaraups.

Mõni päev tagasi oma kahekümne teist sünnipäeva pühitsenud Rolands Silaraups sattus olude sunnil tänavu 14. juunil toimunud Riia suurdemonstratsiooni organiseerimise eesotsa. Meeleavalduse oli välja kuulutanud Lätis tegutsev, rahvuslikke õigusi taotlev rühmitus nimega „Helsingi 86" kuid selle eestvedajad kas kutsuti vahetult enne 14. juunit sõjaväe reservteenistusse või vahistati. Tekkinud olukorras jäi demonstratsiooni läbiviimine enam-vähem 21-aastase noormehe õlgadele, millise ülesandega ta ka kõigiti hakkama sai. Teatavasti mälestati sellel meeleavaldusel massküüditamise ohvreid, keda nõukogude võimud ööl vastu 14. juunit 1941 Eestist, Lätist ja Leedust idaaladele deporteerisid.

Alles käesoleva aasta veebruaris amnestia alusel nõukogude vangistusest vabanenud Silaraups'i oleks eelnevatel aastatel kindlasti oodanud uus arreteerimine. Kuid Gorbatshov'i ajastul on repressiooni meetmed mõnevõrra mahedamad — teda sunniti 26. juulil maalt lahkumalaäende. Viimase pooleteise kuu jooksul on Silaraups viibinud ulatuslikul ringreisil Põhja-Ameerikas. 6. oktoobril esines ta koos eestlase Tiit Madisson'i ja leedulase Vytautas Skuodis'ega Ühendriikide Kongressi nn. Helsingi Komisjoni istungil Washingtoni kapitooliumil.

Teisipäeval toimunud pressikonverentsil oli palju juttu võimalikest demonstratsioonidest Riias kolmapäeval, 18. novembril. Küll kavatsevad aga sinna veel järelejäänud ja senini vangistamata rühmituseliikmed asetada individuaalselt lilli Riia vabadussamba jalamile.

Silaraups'i tõlk kõnesoleval pressikonverentsil, noor ameerikalätlane Juris Blodnieks ütles, et siinsete lätlaste keskorganisatsiooni Ameerika-Läti Ühinguni jõudnud informatsiooni kohaselt on nõukogude võimud keeldunud andmast luba vähemalt kahele Moskvas asuvale ameerika ajakirjanikule külastamaks Riiat 18. novembril. Siin on tegemist Ühendriikide suurlehtede „The Washington Post'i" ja „The Philadelphia Enquirer" Moskva korrespondentidega.

Rolands Silaraups

Kui Silaraups'ilt küsiti eelpool nimetatud 14. juuni Riia demonstratsiooni osavõtjate kohta, ütles ta et kohal olid vähemalt kolm generatsiooni, kuid meeleavaldajate enamuse koostasid nooremad, teismelised või kahekümnetes eluaastates olevad inimesed.

Silaraups ütles pressikonverentsil, et läti opositsioonilistel ringkondadel on küllaltki lähedased kontaktid mõttekaaslastega Eestis, vähemal määral ka leedulastega.

Kõrges positsioonis sandinist põgenes USA-sse

„Washington Times" teatas 3. nov., et Nikaraaguast on koos abikaasaga põgenenud USA-sse Nikaraagua tähtis sõjaväelane, president Ortega venna, kindral Umberto Ortega nõuandja, major Rojer Miranda. Põgenikupaar oli lennanud Managuast Mehhikosse ettekäändel, et major vajab ravi. Sealt siirduti kohe edasi USA-sse, kus paluti asüüli poliitilise põgenikuna.

Sandinistade poolt järgnes varsti USA-le nõue mehe väljaandmiseks, kuna ta olevat riigi summadest varastanud $15.000. Põgenemine maalt toimunud karistusest pääsemiseks.

Nagu leht on kuulnud, olevat major Miranda kullatükk informatsiooni andjana mitmesugustes küsimustes sandinistade suhete kohta Kuuba ja N. Liiduga.

VES

Heinsoo Insurance Brokers Ltd.

Eesti Majas
Toronto, Ontario M4K 2R6
958 Broadview Ave, ruum 202,

Telefon 461-0764

Kommentaari

„Vaba Eestlase" lugejatele vist tuntud sellised paljukasu tud vanasõnad ja mõttetarkus nagu „häda ajab härja kaev ja „hädaga sööb kurat kä seid". Need fraasid kerkisid kohe silmade ette, kui siins ajalehed avaldasid Moskv saabunud Associated Pressi Reuteri informatsiooni, et ve lased on kasutanud l rahvuslaste diskrimineerimis Moskvas elava ja venelaste muleiba nautiva inglise suurs ooni Kim Philby abi.

Kim Philby on kahtlem ajaloo üks suurimaid oma r ja rahva reetureid ja osavam spioone, kes teenis KGB sp nide armees endale piltli väljendades välja mars aukraadi. Cambridge eliit koolis tegutsenud marksis grupist võrsunud spioon hulgas oli ta tippude tipp mees kahe näoga, kes tõusis glise vastuluures juhti kohale, kuid oli samal ajal v laste spioon, kes reetis kõik Liidus ja satelliitriikides te sevad inglise salaluure age ja saatis nad surma.

Kui inglise luureasutu lõpuks selguma hakkas, Philby on KGB agent, tõn ring spioони ümber koon kuid reetur jõudis ka nüüd vastasmängijatest ette ja p nes Lähis-Ida kaudu 1969. tal N. Liitu, kus talle kindlustatud, tema teenete Kremli punasele rezhiimile aegne pension.

Philby on elanud seni Moskvas vaikselt ja tagas bunult ning on vältinud k saamisi Moskvat külast *inglastega. Seda üllatava* huvitavam oli nüüd palj Moskvas elavatele välisma tele, eriti inglastele, et 75-a ne Philby toodi äkki Riias kaamera ette ning intervju teda seoses Lätis viimasel hoogu võtnud rahvusliku misega, mis okupantidele n vasti palju peavalu valmis mida väga raske on koos viia Gorbatshovi avalikust poliitikaga.

Riias toimus teatavasti ajal Talinnas ja Vilniuses t nud demonstratsioonideg gustis suur rahvuslik avaldus Molotov-Ribben kokkuleppe hukka mõistm ja venelased ning nende sed Lätis, Leedus ja Eest rabatud kui neile selgu rahvuslik vaim elab rahvastes edasi ning se raske pidurdada, kui h Baltikumis rakendama kustamise ja suuremate duste andmise poliitikat; rahvastele tuli tõmmata hullusärk kindlalt selga lätlased üritasid Läti Va aastapäeva, 18. nove Riias järjekordse rahvusli monstratsiooni korrald siis olid KGB ja suured seijõud valmis — kõik tä Riias asuva Läti vabadus juurde blokeeriti ja d strandid aeti laiali. Lät anti sellega kibe õppetund neil tuleb mõista uutmise likustamise all.

Kuid bolshevike propa meeste ajude kõige tagu soppides sageli tekkivad malised ideed ei leppinud demonstratsioonide väg mahasurumisega. Oli ta näidata, et rahvuslik liik on üks välismaalt juhita

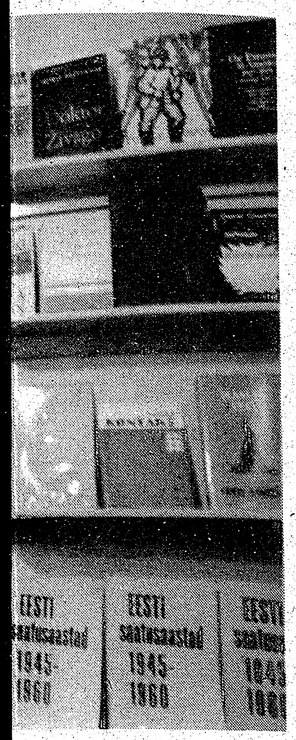

Foto: H. Tann

ew Yorgis

Rolands Silaraups

elphia Enquirer" Moskva kor-pondentidega.

Kui Silaraups'ilt küsiti eelpool netatud 14. juuni Riia demon-atsiooni osavõtjate kohta, ütles et kohal olid vähemalt kolm neratsiooni, kuid meeleavalda-e enamuse koostasid nooremad, smelised või kahekümnetes aastates olevad inimesed.

Silaraups ütles pressikonverent-, et läti opositsioonilistel ring-ndadel on küllaltki lähedased ntaktid mõttekaaslastega Eestis, nemal määral ka leedulastega.

õrges ositsioonis andinist põgenes USA-sse

„Washington Times" teatas 3. ov., et Nikaraaguast on koos abi-aasaga põgenenud USA-sse karaagua tähtis sõjaväelane, resident Ortega venna, kindral mberto Ortega nõuandja, major ojer Miranda. Põgenikupaar oli nnanud Managuast Mehhikosse tekäändel, et major vajab ravi. ealt siirduti kohe edasi USA-sse, us paluti asüüli poliitilise õgenikuna.

Sandinistade poolt järgnes arsti USA-le nõue mehe väl-aandmiseks, kuna ta olevat riigi ummadest varastanud $15.000. õgenemine maalt toimunud aristusest pääsemiseks.

Nagu leht on kuulnud, olevat najor Miranda kullatükk infor-matsiooni andjana mitmesugustes küsimustes sandinistade suhete kohta Kuuba ja N. Liiduga.

VES

Kommentaarid

„Vaba Eestlase" lugejatele on vist tuntud sellised paljukasutatud vanasõnad ja mõttetarkused nagu „häda ajab härja kaevu" ja „hädaga sööb kurat kärbseid". Need fraasid kerkisid ka kohe silmade ette, kui siinsed ajalehed avaldasid Moskvast saabunud Associated Pressi ja Reuteri informatsiooni, et venelased on kasutanud läti rahvuslaste diskrimineerimiseks Moskvas elava ja venelaste armuleiba nautiva inglise suurspiooni Kim Philby abi.

Kim Philby on kahtlemata ajaloo üks suurimaid oma maa ja rahva reetureid ja osavamaid spioone, kes teenis KGB spioonide armees endale piltlikult väljendades välja marssali aukraadi. Cambridge eliitülikoolis tegutsenud marksistide grupist võrsunud spioonide hulgas oli ta tippude tipp — mees kahe näoga, kes tõusis inglise vastuluures juhtivale kohale, kuid oli samal ajal venelaste spioon, kes reetis kõik N. Liidus ja satelliitriikides tegutsevad inglise salaluure agendid ja saatis nad surma.

Kui inglise luureasutustele lõpuks selguma hakkas, et Philby on KGB agent, tõmbus ring spiooni ümber koomale, kuid reetur jõudis ka nüüd oma vastasmängijatest ette ja põgenes Lähis-Ida kaudu 1969. aastal N. Liitu, kus talle on kindlustatud, tema teenete eest Kremli punasele rezhiimile, eluaegne pension.

Philby on elanud seni-ajani Moskvas vaikselt ja tagasitõmbunult ning on vältinud kokkusaamisi Moskvat külastavate inglastega. Seda üllatavam ja huvitavam oli nüüd paljudele Moskvas elavatele välismaalastele, eriti inglastele, et 75-aastane Philby toodi äkki Riias filmikaamera ette ning intervjueeriti teda seoses Lätis viimasel ajal hoogu võtnud rahvusliku liikumisega, mis okupantidele nähtavasti palju peavalu valmistab ja mida väga raske on kooskõlla viia Gorbatshovi avalikustamise poliitikaga.

Riias toimus teatavasti ühel ajal Talinnas ja Vilniuses toimunud demonstratsioonidega augustis suur rahvuslik meeleavaldus Molotov-Ribbentropi kokkuleppe hukka mõistmiseks ja venelased ning nende käsilased Lätis, Leedus ja Eestis olid rabatud kui neile selgus, et rahvuslik vaim elab balti rahvastes edasi ning seda on raske pidurdada, kui hakata Baltikumis rakendama avalikustamise ja suuremate vabaduste andmise poliitikat. Balti rahvastele tuli tõmmata uuesti hullusärk kindlalt selga ja kui lätlased üritasid Läti Vabariigi aastapäeva, 18. novembril, Riias järjekordse rahvusliku demonstratsiooni korraldamist, siis olid KGB ja suured politseijõud valmis — kõik tänavad Riias asuva Läti vabadussamba juurde blokeeriti ja demonstrandid aeti laiali. Lätlastele anti sellega kibe õppetund, mida neil tuleb mõista uutmise ja avalikustamise all.

Kuid bolshevike propagandameeste ajude kõige tagumistes soppides sageli tekkivad kummalised ideed ei leppinud ainult demonstratsioonide vägivaldse mahasurumisega. Oli tarvis ka näidata, et rahvuslik liikumine on üks välismaalt juhitav ütlemata paha ja alaväärtuslik asi ning seda tuleb mustata, diskrediteerida ja naeruvääristada nii palju kui võimalik, kasutades selleks kõiki abinõusid. Tundub, et kommunistlike propagandameeste käsutuses ei olnud sobivaid virutamisvahendeid ja nii hakkaski „kurat kärbseid sööma". Moskva kolikambrist toodi välja oma riigi ja rahva reetnud ja mitmekordse surmanuhtluse ärateeninud Kim Philby ning pandi tema läti rahvuslasi manama.

Igaüks võib juba arvata, et sellise mehe sõnadel ja süüdistustel nagu Kim Philby pole mingit kaalu, eriti rahvuslike küsimuste käsitamisel. Philbyl polnudki tegelikult midagi ütelda ja jäi arusaamatuks, miks see mees üldse TV-kaamerate ette toodi. Philby ülesandeks oli seletada, et vabaduses elavad lätlased on lääneriikide spioonivõrgu teenistuses ning Läti saatkonda Londonis olevat pärast Teist maailmasõda kasutatud kanalina N. Lätis spionaazhitegevuse organiseerimiseks.

Jääb ainult oletada, et vene propagandamehed on põhiliselt rahvuslikes küsimustes väga naiivsed ja hakkasid ka ise uskuma müüti, et nõukogude süsteemil on õnnestunud Balti riikides üles kasvatada uut „rahvusvahelist sotsialistliku mõtlemisviisiga inimest", kes ei oska iseseisvalt mõtelda ja kellel pole üldse rahvuslikke tundeid ning kes seetõttu satub rahvuslike ideoloogiate libedale teele ainult välismaalt saabuva propaganda tulemusena. Reetur Philby ülesandeks oli nähtavasti välisriikides elavate lätlaste diskrediteerimisega selle teooria kinnitamine.

AMI

Eesti Sihtkapital Kanadas

Annetused, testamendipärandused ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisatsioonidele

Eesti Sihtkapital Kanadas

kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6

VAIPADE & MÖÖBLI PUHASTUS

SEINAST-SEINA JA LAHTISED

ERIK LOKBIK — 447-9834

EKN'u uudiseid

Möödunud suvel sai eesti aupeakonsulile Torontos teatavaks esimese eesti konsulaadi asutamine Kanadas. See toimus teatavasti Montrealis 1927. aastal. Eesti konsuli kohustused võttis oma peale tookordne Montreali soome konsul ajalehe „Gazette'i" artikli kohaselt. Ilmselt Eestist saabunud asunikud 20-tes aastates Eesti iseseisvuse ajastul ning hiljem nendega seoses olevate küsimuste lahendamisel Kanadas õigustasid eesti konsulaarasjade ajamisi soome konsulaadi kaudu.

EKN'u liikmete seas tõusis arutelu eesti konsulaadi 60. aastapäeva tähistamisest Ottawas. Sellele ideele andis hoogu veel lätlaste avastus, et läti konsulaat alustati samal aastal Halifaxis; ning nad olid selle tähistamisest ülimalt huvitatud. See üritus siis toimub vastavalt Balti Liidu raamides. Esialgsete mõtete reaalseks muutumiseni aeg jõudis sügisesse, kus ettevalmistustöö anti Ottawas elunevale EkN'u abiesimehele Walter Pent'ile.

Kohapeal olukordadega tutvunedes W. Pent teatas juhatusele, et kogu ettevõte on raskustega seotud ettevalmistustöödeks vajaliku aja nappusel. Konsulaatide avamise tähistamine Paramendimäel kavatsetakse teostada väiksemas ulatuses, tavaliste Balti Õhtutega võrdselt, peamiselt kulude kokkuhoiu mõttes. Samuti suutis W. Pent rakendada olemasolevat käenduskomiteed Balti Õhtutest ka eesoleva konsulaatide-asutamise tähistamise sündmuseks. Normaalselt igaks ürituseks väljastpoolt parlamendi tegevust oleks vajalik moodustada omaette käenduskomitee, mis aga oleks aeganõudev. Ettevalmistustööde kiireks läbiviimiseks otsustati kogu üritus anda läbiviimiseks W. Penti kätesse, 3-me liikmelise komisjoni asemel, kes taolisi ettevõtteid on Parlamendimäel tulemusrikkalt organiseerinud juba 15 katkestamatut aastat.

Korraldustööde kestel sai teatavaks, et ka leedulastel oli Kanadas enne sõda konsulaat asutatud, kuigi alles 1937. aastal. Seega tähistatakse Ottawas 60 aastat eesti ja läti konsulaatide ning 50 aastat leedu konsulaadi eksisteerimist Kanada pinnal. See sündmus toimub 26. nov. õhtul parlamendi kesk-blokis senati pankade- ja kommertsi-komitee ruumides algusega kell 6 õhtul kokteilideks ja kell 7 õhtusöögiks. Sündmusele on oodata eeskätt parlamendi

käenduskomitee liikmeid ja meile sõbralikkude Ottawa saatkondade esindajaid. Peale oma konsulite osalevad veel 10 esindajat nii eesti, läti kui ka leedu keskorganisatsioonidest peamiselt Torontost.

Osa demonstrante Armand Hammeri ehituse ees Westwoodis, Kalifornias. Foto: Tauno Vaidla

Kalifornias demonstreeriti

7. novembril toimus Balti Vabadusliidu korraldusel solidaarsuses Eesti, Läti ja Leeduga protesti-demonstratsioon Nõukogude Liidu 70. aastapäeva puhul venesõbraliku ärimehe Armand Hammeri'le kuuluva ehituse „Occidental Petroleum Co." ees Los Angelese äärelinnas Westwoodis.

Koht oli hästi valitud, tiheda liiklusega Wilshire bulvaaril. Demonstratsioon oli meeldivaks üllatuseks mitmetele möödasõitjatele, kes tuututasid oma auto-signaale. Demonstratsioon aga ei meeldinud Armand Hammeri teenistujatele, kes peale konsulteerimist kellegagi telefonil lukustasid suured klaasuksed ja tulijaid väga ettevaatlikult sisse lasid. Kardeti vist demonstratsiooni sissekandumist. Ka üks selle kompanii teenistuja tuli ja kirjutas üles kõik protestiplakatite lööklaused. Siiski politseid ei kutsutud, kuna see oleks tekitanud ajalehtede suure huvi. Koht demonstratsiooniks valiti just Armand Hammeri ehituse ette, kuna juba tema isa oli Lenini suur sõber. Armand Hammer kui ka ta isa on elanud Venemaal, tehes seal äri. Ka praegu on lubatud Armand Hammeril oma isikliku lennukiga igal ajal Moskvas maanduda. See ärimees ja venelaste sõber tõi ära Moskvast ukrainlase John Demjanjuki nn. „natsi koonduslaagri" tõendi, mida on peetud vastavate ekspertide poolt KGB võltsinguks.

Demonstratsioonist võtsid osa Balti Vabadusliidu juhatuse liikmed EV aukonsul Jaak Treiman, Viivi Piirisild, Bernard Nurmsen, ERKÜ liige Aino Lauri ja vene sõjaväest Ida-Saksamaal ärahüpanud eesti noormees Tauno Vaidla.

V.P.

ÜÜRIDA

2 tuba, köök ja vannituba üheperekonna elamu II korral. Garaazh. Sheppard & Yonge. Hel. õhtuti tel. 223-1742

Sobiv kink pühadeks ja tähtpäevadeks

„Eestlased Kanadas II"

513 lk. ajalooline koguteos

Hind nägusas köites ainult $29.00

Müügil „VABA EESTLASE" talituses ja ABISTAMISKOMITEE KAUPLUSES. Postiteel tellida: E. Kuris, 2 Jocelyn Crescent, Don Mills, Ontario, M3B 1A2.

Saatekulu Kanadas $1.50, välismaadel $4.00

Toronto Eesti Ühispank

958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

Ühenduses on jõud!

KINNISVARALAENUD 10,25%

ISIKLIKUD LAENUD alates 11.50%

Informatsiooniks helistada: 465-4659

Pank avatud: esmasp.-reedeni 10—3, teisip. ja neljap. õhtuti 5.30—8.00 p.l. laupäeviti 10.00—1.00

ÜRO aktsioon areneb ülemaailmselt

Aktsiooni toetuseks seni eestlastelt 9300 allkirja

Toetusallkirjade kogumine ülemaailmselt käigus olevale ÜRO aktsioonile Eesti Vabariigile vaatleja õigustega esindaja saamiseks Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (UN'i) on sügisesel tegevushooajal mitmel maal uuesti käiku läinud. Viimasena saatis aktsiooni ülemaailmselt koordineerivale ÜRO Aktsioonikomiteele Torontos paki toetusallkirjade lehti Rootsi Eestlaste Esindus (REE) Rootsis kogutud eestlaste allkirjadega. Rootsis oli REE kaudu kogutud 690 allkirja. Varem oli sealse Sõjaveteranide Sõprusühingu poolt saadetud 100 allkirja. Torontost andis Aktsioonikomitee liige Maire Lainevool hiljuti üle tema poolt kogutud ligi 300 allkirja. Kokku on viimase kokkuvõtte järgi Aktsioonikomiteel ÜRO aktsiooni toetuseks eestlastelt saabunud 9322 toetusallkirja.

Maade järgi on toetusallkirju saabunud: Kanadast 5429 allkirja, Austraaliast 1372 (lätlaste poolt antud allkirjad kaasaarvatult), Rootsist 790, Inglismaalt 765, Ühendriikidest 466, Belgiast-Hollandist 300, Saksamaalt 200 allkirja. Toetusallkirjade kogumine jätkub üle maailma. Austraalia Eesti Seltside Liit saatis mõni aeg tagasi ringkirja Eesti Seltsidele Austraalias, paludes neid Liidule tagasi saata allkirjadega kogumislehed.

Koos toetusallkirjadega on allkirjade andjad andnud ÜRO aktsiooni läbiviimiseks ka majanduslikke toetusi, millede eest Aktsioonikomitee avaldab toetajatele tõsist tänu. Aktsioonikomitee palub allkirjade kogujaid aktsiooni läbiviimisel aktsioonile põhimõttelise toetuse allkirja andjate tähelepanu juhtida ka majandusliku toetuse vajadusele, sest Aktsioonikomiteel tuleb juba alanud rahvusvahelise selgitustöö läbiviimisel ja aktsiooni nõude ÜRO'le (UN'i) esitamisel katta suuremaid kulusid.

OVER 50 YEARS OF GM SALES AND SERVICE
HOGAN GM
Chev Olds Limited
5000 Sheppard Ave. E., Scarborough, Ont. M1S 4L9
PAUL JUTTUS
Müük ja rentimine
Tel. 291-5054, kodus 423-5716

„Kui Philby räägib, on kuskil midagi mäda"

Selle pealkirja all (When Philby speaks, something's rotten) kirjutab „Toronto Sun'i" kommentaator Bob MacDonald selle ajalehe möödunud-reedeses numbris, pärast seda kui EKN'u peasekretär temaga kontakti võttis ja ta tähelepanu Läti sündmustele juhtis, mida CBC oma saadetes vildakalt raportis:

„Kui vana Briti reetur Kim Philby tuuakse nõukogude telekaamerate ette, et lätlasi hukka mõista kes julgevad vabadust nõuda — siis on ilmne, et Mihhail Gorbatshovi „glasnost" on muutunud ussitama-läinud peedisupiks (borsht).

Kim Philby Nõukogude telesaates

See on just mis juhtus möödunud nädalal (sel nädalal originaalis) kui Gorbatshovi KGB jälle oma käiku vahetas. Nad panid peale täie kiiruse, et saboteerida lätlaste demonstratsiooni, kes julgesid tõsiselt võtta Gorbatshovi proklameeritud glasnosti-poliitikat. Nõukogudelased piirasid möödunud kesknädalal ümber Riia Vabadussamba miilitsameeste ja erariides KGB nuhkidega; nad võitlesid käsikähmluses lätlastega, et neid sellest sümbolist rohkem kui pool miili eemal hoida — et neid takistada oma iseseisvuse 69. aastapäeva rahupärasel tähistamisel.

Nõukogude Liit ründas Lätit ja teisi Balti riike Eestit ja Leedut 1940. aastal, salapakti tulemusena Hitleriga. Ning II maailmasõjast peale on nad pidanud need rahvad oma kommunistliku kanna all.

KGB mitte ainult ei püüdnud lätlaste demonstratsiooni takistada, vaid nad tahtsid seda ka võltsida — nad sundisid Riiapiirkonna töölisi, umbes 10.000 kellest paljud olid venelased — vastudemonstratsioonile, juba enne valmis pandud loosungite ja lippudega. Mõned neist loosungitest proklameerisid: „USA, ära püüa sekkuda Läti siseasjusse!"

See ei töötanud, vaatamata faktile et paljud õige demonstratsiooni organiseerijad olid juba varem arreteeritud ja palju tudengeid oli linnast välja saadetud. Umbes 6000 demonstranti ilmus välja ja need võitlesid miilitsa ja erariides KGB meeste vastu. Nad said lüüa — nad suruti sambast eemale, osa neist sai peksa ja teised viidi autodel minema — vanglasse. Samalaadne kokkupõrge toimus sadamalinnas Liepaja's (Liibavis). Ning KGB-mehed võtsid videolindile iga demonstrandi — nüüd on hakatud äratuntavaid demonstreerijaid arreteerima. Kui see edasi kestab, siis paljud rändavad vangilaagreisse ja teised eksiili. Nii naga juhtus möödunud suvel pärast demonstratsioone Balti riikides.

Kremli suuvooder Gennadi Gerassimov proovis isegi oma vanu „dezinformatsia" trikke, mida Gorbatshov ütleb põlgavat. Märkides et USA Kongress austas 18. novembrit Läti iseseisvuspäevana, deklareeris Gerassimov: „See on toores sekkumine iseseisva Nõukogude Läti siseasjusse — see on tõsine ÜRO Harta ja Helsingi lõpuakordi kokkuleppe rikkumine."

Muidugi ignoreeris ta tõika, et Helsingi lõpuakord — millele N. Liit alla kirjutas — garanteerib kõikidele inimestele nõukogude süsteemi all kõnevabaduse, koosoolekuvabaduse, liikumisvabaduse, välismaile reisimise ja emigratsiooni-vabaduse ja veel enamgi. Kuid kõige suurem häbematus (chutzpah) oli 75-aastase reeturi Philby TV-kaamerate ette toomine. Philby't tsiteeriti ütlevana, et Läänemaade luureteenistused julgustasid läti eksiilis-elavaid põgenikke oma kaasmaalasi vastuhakkamisele õhutama ning et paljud nendest pöördusid kodumaale tagasi Läänemaade sala-agentidena.

Mida Moskva või meie oma CBC ei nimetanud oli tõsiasi, et tolkorral MI-6-es kõrgel kohal olnud Philby reetis neidsamu „Läänemaiseid agente" N. Liidule, saates neid sinna kindlasse surma. Kuid kes vanu asju meelde tuletab. . . samuti andis ta ära rohkem kui 100 antikommunistlikku agenti, kes Briti valitsuse poolt Albaaniasse saadeti, riiki pöörama — nad läksid Philby tõttu kindlasse surma ja võtsid veel rohkem kui 1000 kohalikku kaasmaalast sinna kaasa.

See on sama vana Philby, kes kuulub arrogantsete kõrgemat klassi Briti kommunistlike reeturite kilda, keda Cambridge ülikool 1930-dates aastates produtseeris ja kes II maailmasõja aegu Briti salateenistusse läksid, et N. Liitu teenida. Sinna gruppi kuulusid veel Guy Burgess ja Donald McLean, keda Philby õigel ajal hoiatada suutis, et vastuluure mehed on neil kannul — ta aitas neil põgeneda Moskvasse. Kümme aastat hiljem pidi ta ise — siis juba salajases KGB kindral-majori aukraadis — ka Moskvasse ära hüppama. Ta suutis topelt-agenti mängida vaatamata sellele, et Briti vastuluuret juba 1951. aastal tema suhtes hoiatati. „Niisiis, see kaval vana rott, see oma sõprade ja liitlaste massimõrvar ikka veel võitleb kommunismi eest ja aitab Gorbatshovi ja ta KGB-d — ta julgeb tulla ekraanile, et laimata vabadustnõudvaid lätlasi ja kõiki, kes neid aidata julgevad", ütles Peter (Priit) Aruvald, EKN'u peasekretär.

Et Gorbatshov ära kasutab sellist reeturlikkuse sümbolit nagu Philby näitab ta glasnosti-propaganda valelikkust — see näitab, et kogu jutt on ainult järjekordne trikk kergeusklike alt vedamiseks, keda alati-lootvas Läänes paistab küllaldaselt leiduma," ütles ta.

Väga õige, härra Aruvald. (Right on)."

Nii kirjutas Bob MacDonald. Right on, Mr. MacDonald.

Veel spioonidest USA-s

Arreteeritud meredessantväelase Clayton Lonetree asjus on vahepeal muutusi tekkinud. Teatavasti mõisteti mees 30-eks aastaks vangi selle eest, et ta oma nais-sõbra Moskva USA suursaatkonda sisse viis ja sellele ning tema KGB-sõpradele igasuguseid riigisaladusi paljastas. Seersant Lonetree on alati seda eitanud, kuid ta mõisteti siiski süüdi, peamiselt tema mustanahalise kamraadi kapral Arnold Bracy tunnistusel, kes alguses ka süüalusena kohtupinki pidi minema, siis aga vabaks lasti. Bracy hiljem võttis oma tunnistuse tagasi, väites et Mereväe Uurimisteenistuse agendid olevat teda sundinud valesüüdistusele alla kirjutama.

Nüüd arvavad aga Mereväe uurijad, et võibolla Lonetree rääkis tõtt. Ta käis ka „tõemasina" alt läbi ja see näitas, et mees tõepoolest ei valeta. Ta jääb oma loo juurde kindlaks, et kuigi ta nõukogude naistega tutvusi tegi ja neid oma korterisse sisse laskis, ei viinud ta neid ringkäigule USA suursaatkonnas. Asjast tehti teatavasti suur skandaal ja USA maksumaksjaile läks see kulukaks — uurimiskulud ning suursaatkonna seinte läbi otsimine ja koodi-ruumi ümber ehitamine on seni üle saja miljoni dollari maksma läinud. Nüüd arvavad USA mereväe kõrgemad ameti-isikud, et võibolla peaks keegi neid esialgseid uurijaid uurima. Selleks on määratud admiral John Gordon, kes möödunud septembrikuul uueks Merejõudude Julgeoleku ja Uurimiskomando *pealikuks nimetati*.

Kuulutamine
„VABA EESTLASES"
täidab oma eesmärgi!

JÕULULAUALE tellige ja ostke meilt —
- Martsipanjõulutorte (käbikujuline) ploomikooke, kardemonisaia, kringleid jm.
- Verivorsti, sinki, juustu, konserve jm.

Soome pagariäri
HILSIDE BAKERY
2851 Lawrence Ave. E. (Brimley) Scarboro
Tel. 261-2238

Jõulueelne väljamüük
Sauna-ahjud — elektriga või puudega köetavad
„Prefab" saunad ja saunauksed
Soome jõuluküünlad ja palju muud.
Selle kuulutuse ettenäitamisel 15% hinnaalandust
SAMPO SAUNA
1413 Kingston Rd., Scarboro, M1N 1R1
Telefon 691-2297
Burks Falls, Hwy 520, Ont.

LAULUPIDU 1965
LAULUPIDU 1980
VHS videokassett, kogupikkus 50 min.
Hind $40.00 koos saatekuludega, + 7% provintsi taks Ontario elanikele.
Laulupidu 1965, Eesti Telefilmi toode, Gustav Ernesaks peo üldjuhina. Seda hinnatakse kõigi aegade parimaks laulupeo filmiks. Esitatud lühendatud kujul.
Laulupidi 1980 „ILULAUL", Tallinnfilmi toode, on esitatud täispikkuses 31,5 minutit ja kajastab tänapäeva Eesti realismi.
Laulupeod on Eesti suurimad rahvuslikud sündmused ja need filmid on väärtuslikud lisandid igase kodusse.
Tellimised saata:
LUX ENTERPRISES
73 Walmer Rd.
Richmond Hill, Ont. L4C 3X2, Canada

Õpetajate ü sisutihe koo

Kanada Eesti Õpeta koosoleku nädalalõpul osavõtjaid oli üle 30, neis jaid. Koosoleku juhata Merike Koger.

Eelmise aasta tegevus- ja aruanded kinnitati ühel samuti leidis heakskiitu maksu tõstmine $2.00 aastas.

Eeltuleva tööaasta tegevu on endiselt „Meie Noored" külje toimetamine aja Stockholmis ilmuva Eesti õ te ajakirja „Bülletääni" mine, eesti keele kursus t vanuile ning lastevanemai mise aastate eeskujul ja õpetajate väljaõpe, mille jä ilmne vajadus. Pedagoogili pepäevad eelmisel suvel Marteni juhtimisel olid kõi nestunud, esialgu jäi selgu mis neile järgnema eeltuleval aastal. Igaljuhul tati edaspidiseiks pedagoo õppepäeviks nõutada ri toetust. Eesti Päevadel 198 raalias toimub õpetajate rents Tiiu Salasoo juhtimis lest sinnasõitjail tuleks os lähemad andmed selguvad

Üksmeelselt valiti Kana Õpetajate Ühingu juhataj diselt H. Nippak, juha meiks M. Martin, S. Ver Leivat ja V. Kotkas-Kimb kandidaatideks E. Kanne Lüdig. Revisjonikomisjo Vaike Rannu, H. Paluoja Ranna-Johnston.

Päevakorra lõpul tavakohane juubilaride õ ne sõnavõtuga A. Lupp Seekordseiks suur-juut olid T.E. Täienduskooli Hella Leivat, kes aasta oma pedagoogikogemusi se teotahte ja rah meelsusega edasi on an õpilasile ja Georg Ilta suuri teeneid on lauluõp Hella Leivatile anti üle li Täienduskooli poolt ja lis kimp ka K.E. Õpetajate Ü kus H. Leivat on varem palju aastaid esinaiseks. lilled saadeti talle koju, koosolekule tulla ei saan

Korralisele peakoos järgnes huvitav laudkon teemal „Eesti ra kasvatus", milles osale Kadri Laar, Maret Kap Kuutma ja Helgi Nippak

K. Laar alustas sõ kasvatusest kodus, kus aastakümned tagasi mo valitses distsipliinipuudu tagajärjeks olid „spoiled") lapsed distsiplineerimatus mõj hingeelule halvasti. Tä nõutakse lastelt liiga palj pinge all ja sageli hirmul suuda küllalt saavutada j nad ebakindlaiks, rööv lapsepõlve ja mänguaja on laste arengul kõige kodus algab rahvuslik k eesti keele kõnelemine absoluutselt oluline, mil lik on vanemate abi ja k

M. Kapp — Kanada ja Vana-Andrese kogud päevakooli õpetaja — laste kristlikust kasvatu annab lapsele kaa eluaegseks moraalseks kasvatades neid häiks ee ausaiks Kanada ko Selleks kaasa aitama p kodu ja vanemad.

eel spioonidest
SA-s

rreteeritud meredessantväela-
Clayton Lonetree asjus on
epeal muutusi tekkinud. Tea-
sti mõisteti mees 30-eks
aks vangi selle eest, et ta oma
s-sõbra Moskva USA suursaat-
da sisse viis ja sellele ning
a KGB-sõpradele igasuguseid
isaladusi paljastas. Seersant
netree on alati seda eitanud,
d ta mõisteti siiski süüdi,
miselt tema mustanahalise
nraadi kapral Arnold Bracy
nistusel, kes alguses ka
alusena kohtupinki pidi
nema, siis aga vabaks lasti.
cy hiljem võttis oma tun-
use tagasi, väites et Mereväe
rimisteenistuse agendid olevat
sundinud valesüüdistusele
kirjutama.
Nüüd arvavad aga Mereväe
ijad, et võibolla Lonetree
kis tõtt. Ta käis ka
emasina" alt läbi ja see näitas,
nees tõepoolest ei valeta. Ta
oma loo juurde kindlaks, et
gi ta nõukogude naistega tut-
i tegi ja neid oma korterisse
e laskis, ei viinud ta neid
gkäigule USA suursaatkonnas.
ast tehti teatavasti suur skan-
l ja USA maksumaksjaile läks
kulukaks — uurimiskulud
g suursaatkonna seinte läbi ot-
nine ja koodi-ruumi ümber
tamine on seni üle saja miljoni
lari maksma läinud. Nüüd ar-
vad USA mereväe kõrgemad
eti-isikud, et võibolla peaks
gi neid esialgseid uurijaid
rima. Selleks on määratud ad-
ral John Gordon, kes mööduvi septembrikuul uueks Mere-
udude Julgeoleku ja Uurimisko-
ando pealikuks nimetati.

Kuulutamine

VABA EESTLASES"

täidab oma eesmärgi!

See on sama vana Philby, kes
ulub arrogantsete kõrgemat
assi Briti kommunistlike reetu-
e kilda, keda Cambridge
ikool 1930-dates aastates pro-
tseeris ja kes II maailmasõja
gu Briti salateenistusse läksid.
N. Liitu teenida. Sinna gruppi
uulusid veel Guy Burgess ja
onald McLean, keda Philby
gel ajal hoiatada suutis, et
astuluure mehed on neil kannul
ta aitas neil põgeneda
Moskvasse. Kümme aastat hiljem
idi ta ise — siis juba salajases
GB kindral-majori aukraadis —
a Moskvasse ära hüppama. Ta
uutis topelt-agenti mängida
aatamata sellele, et Briti
astuluuret juba 1951. aastal
ma suhtes hoiatati. „Niisiis, see
aval vana rott, see oma sõprade
a liitlaste massimõrvar ikka veel
võitleb kommunismi eest ja aitab
Gorbatshovi ja ta KGB-d — ta
ulgeb tulla ekraanile, et laimata
abadustnõudvaid lätlasi ja kõiki,
es neid aidata julgevad", ütles
Peter (Priit) Aruvald, EKN'u
peasekretär.

Et Gorbatshov ära kasutab
sellist reeturlikkuse sümbolit nagu
Philby näitab ta glasnosti-propa-
ganda valelikkust — see näitab, et
kogu jutt on ainult järjekordne
trikk kergeusklike alt vedamiseks,
keda alati-lootvas Läänes paistab
küllaldaselt leiduma," ütles ta.

Väga õige, härra Aruvald.
(Right on)."

Nii kirjutas Bob MacDonald.
Right on, Mr. MacDonald.

Õpetajate ühingu sisutihe koosolek

Kanada Eesti Õpetajate Ühing pidas oma korralise peakoosoleku nädalalõpul Eesti Maja klubiruumes, millest osavõtjaid oli üle 30, neist rõõmustaval hulgal ka noori õpetajaid. Koosoleku juhatajaks valiti A. Lupp ja sekretäriks Merike Koger.

Eelmise aasta tegevus- ja kassaaruanded kinnitati ühel häälel, samuti leidis heakskiitu liikmemaksu tõstmine $2.00 võrra aastas.

Eeltuleva tööaasta tegevuskavas on endiselt „Meie Noored" lehekülje toimetamine ajalehes, Stockholmis ilmuva Eesti õpetajate ajakirja „Bülletääni" levitamine, eesti keele kursus täiskasvanuile ning lastevanemaile eelmise aastate eeskujul ja uute õpetajate väljaõpe, mille järele on ilmne vajadus. Pedagoogilised õppepäevad eelmisel suvel Edgar Marteni juhtimisel olid kõigiti õnnestunud, esialgu jäi selgusetuks, mis neile järgnema peaks eeltuleval aastal. Igaljuhul soovitati edaspidiseiks pedagoogilisiks õppepäeviks nõutada riiklikku toetust. Eesti Päevadel 1988 Austraalias toimub õpetajate konverents Tiiu Salasoo juhtimisel, millest sinnasõitjail tuleks osa võtta; lähemad andmed selguvad hiljem.

Üksmeelselt valiti Kanada Eesti Õpetajate Ühingu juhatajaks endiselt H. Nippak, juhatusliikmeiks M. Martin, S. Verder, H. Leivat ja V. Kotkas-Kimberg ning kandidaatideks E. Kannel ja E. Lüdig. Revisjonikomisjoni valiti Vaike Rannu, H. Paluoja ja Viivi Rannu-Johnston.

Päevakorra lõpul toimus tavakohane juubilaride õnnitlemine sõnavõtuga A. Luppi poolt. Seekordseiks suur-juubilareks olid T.E. Täienduskooli õpetajad Hella Leivat, kes aastakümneid oma pedagoogikogemusi energiliselt teotahte ja rahvusliku meelsusega edasi on annud oma õpilasile ja Georg Iltal, kellel suuri teeneid on lauluõpetajana. Hella Leivatile anti üle lilled T.E. Täienduskooli poolt ja lisaks teine kimp ka K.E. Õpetajate Ühingult, kus H. Leivat on varemalt olnud palju aastaid esinaiseks. G. Iltali lilled saadeti talle koju, kuna ta koosolekule tulla ei saanud.

Korralisele peakoosolekule järgnes huvitav laudkonnavestlus teemal „Eesti rahvuslik kasvatus", milles osalejaiks olid Kadri Laar, Maret Kapp, Hilja Kuutma ja Helgi Nippak.

K. Laar alustas sõnavõtuga kasvatusest kodus, kus mõned aastakümned tagasi moejoonena valitses distsipliinipuudus, mille tagajärjeks olid rikutud „spoiled") lapsed, kuna distsiplineerimatus mõjus laste hingeelule halvasti. Tänapäeval nõutakse lastelt liiga palju, nad on pinge all ja sageli hirmul, et nad ei suuda küllalt saavutada ja see teeb nad ebakindlaiks, röövib neilt lapsepõlve ja mänguajad. Kodu on laste arengul kõige tähtsam, kodus algab rahvuslik kasvatus ja eesti keele kõnelemine kodus on absoluutselt oluline, milleks vajalik on vanemate abi ja kaastöö.

M. Kapp — Kanada keskkooli ja Vana-Andrese koguduse pühapäevakooli õpetaja — kõneles laste kristlikust kasvatusest, mis annab lapsele kaasa tõed eluaegseks moraalseks aluseks, kasvatades neid häiks eestlasiks ja ausaiks Kanada kodanikeks. Selleks kaasa aitama peavad aga kodu ja vanemad.

Gaider H. Kuutma andis põhjaliku ülevaate gaidluse ja skautluse põhimõtteist, mille üheks osaks on ka omakultuuri viljelemine ja rahvusluse säilitamine koos eesti keele kõnelemisega. Kogu tegevus on kui suur õpetlik mäng rahvuslikkuse joone rõhutamisega, kusjuures koondused ja laagrid annavad uusi sidemeid kaaseestlastega sageli kogu eluajaks.

H. Nippak oma ettekandes rõhutas, et rahvuslik kasvatus algab kodudest. Elame nagu väike riik suures riigis ja oma iseseisvuse taastamiseks vajame eesti keelt valdavaid noori. Lapsed on võimelised mitmekeelsuseks, see on neid mitmeti arendav ja igati kasulik. Organisatsioone on meil palju, kõigist ei suuda noored osa võtta, tuleb teha valik, mille juures esikohal peab olema Eesti kool ilma ühegi valikuta. Laste esimeseks keeleks ja koduseks keeleks peab olema eesti keel (emakeel — nagu seda nii tabavalt nimetatakse), nii õpitakse see kerge vaevaga kohe alguses ja kohaliku keele õppimine tavaliselt järgneb iseendast ja vaevata.

Huvitavale ja sisukale laudkonnavestlusele järgnes väga elav ja hoogne sõnavõtt kuulajaskonna poolt, kusjuures rõhutati, et kodu on rahvusliku kasvatuse alus. Perekondlik kokkukuuluvus ja kodune soe ning armastuslik vahekord aitavad noori hoida õigel teel. Peame andma võimaluse lastel olla lapsed ja mitte ajama taga vaid tippe, saavutusi, vältides alalist võistlusvaimu ja üleorganiseerimist, mis tekitab pinget, mis lõpuks välja võib viia apaatsuseni kõigi Eesti organisatsioonide suhtes. Oli aga ka sõnavõtte, mis soosisid laste auhindamist ja esirinda jõudmist.

Koosoleku ajaks oli korraldatud rikkalik ja lilledega kaunistatud kohvilaud võileibade ja mitmesuguste hõrgutistega.

L.K.

Õngitsejad ja

(Algus lk. 1)

Ei tohi aga ka ära unustada peokõnelejat, jahi- ja sõjameest kapten Härm Kore't, kes humoorika sõnavõtmisegas asjad sisse juhatas. Et me ruumipuudusel kõike ta kõnekunsti keerdusid ära ei suuda mahutada, toome ta kõnest tüsedama ja tõsisema osa.

14. mail 1953. aastal, asutati KAAREL EERME algatusel „Toronto Eesti Selts'i" juurde umbes 20 liikmeline iseseisev sektsioon nimega „Kalanduse ja Jahinduse Ring". Esimesed 2 aastat oli ringi esimeheks selle asutaja K. Eerme, temale järgnes kaheks aastaks vahepeal Torontosse asunud JOHANNES SÄÄGI.

Liikmeskonna pideva juurdekasvu tõttu 1957. aastal J. SÄÄGI ja KAAREL JÄÄRA algatusel pandi ette „Kalanduse ja Jahinduse Ringi" liikmetele nende sektsioon likvideerida ning asutada iseseisev organisatsioon nimega „Toronto Eesti Jahimeeste Selts". Kuna valdav enamus pooldas seda ettepanekut ja nõustus ümberorganiseerimisega, siis 16. mail 1957. aastal arvati Ringi arhiiv ja varad uue seltsi omaduseks, mille esimeheks valiti ühel häälel J. Säägi. Selle sammu populaarsust tõestast liikmeskonna arvuline juurdekasv, mis tõusis peatselt 70—80 tegevliikmeni.

Sellega 16. mail 1957. aastal, 30 aastat tagasi pandi alus praegusele organisatsioonile.

1958. aastal, jällegi Johannes Säägi algatusel ja tolleaegse seltsi liikme Edmund Valdin'i vahendusel, saadi Rootsis elunevalt endise „Tallinna Jahimeeste Seltsi" juhatusliikmelt, kaugesõidu kpt. Johan Loosberg'ilt, nõusolek nende pitsati ja rinnamärgi kasutamiseks täpse koopiana, erandiks ainult Seltsi nimi ja asutamisaasta.

12. mail 1963. aastal, Voldemar Jaanparki esimeheks oleku aastail, võeti Seltsi erakorralisel peakoosolekul vastu ja pandi kehtima tolleaegse sekretäri August Nüüd'i poolt koostatud uus põhikiri, senini puudunud kodukord ja aukohtu pidamise tavad. Samuti muudeti Seltsi nimi vastavalt harrastatavatele spordiharudele „EESTI ÕNGITSEJATE JA JAHIMEESTE SELTS", ingliskeeles „Estonian Anglers and Hunters Association of Toronto". Seltsi rinnamärgi ja pitsati osas muutus ainult nimi.

1961. aastal astus Selts „Ontario Federation of Anglers and Hunters" liikmeks, mis garanteeris võrdlemisi väikese Liidu liikmesmaksuga toeka nii elu kui ka jahil ja kalal juhtuvate õnnetuste kindlustuse.

Kui 1964. aastal, Eesti Päevade raamides korraldati August Nüüd'i juhtimisel Seltsi tegevuse ülevaate näitus, saavutas see väga hea hinnangu ja kujunes üheks populaarsemaks eksponaadiks. Kas selle, või mõnel muul põhjusel liitus Seltsiga peamiselt õngesportlasi nii suurel arvul, et 1964. aasta lõpul oli liikmeskonna karoteegis 171 liikmesmaksu tasunud isikut. Järgnevatel aastatel kahanes see jällegi 74 liikmele, millisel tasapinnal, ainult väikeste muudatustega, see arv on püsinud tänaseni.

2. mail 1984. aastal, tolleaegse esimehe Helmuth Riko juhtimisel, inkorporeeriti selts „Ontario Federation of Anglers and Hunters" koosseisu, Ontario Corporation No. 578489 kui iseseisev korporatsioon kõigi seaduses ettenähtud õiguste ja määrustega. Meie oleme vist ainukene eesti organisatsioon Torontos kui ka Ontarios, mis on täielikult inkorporeeritud.

Kapt. Härm Kore peokõnet pidamas.

Klubi 30 tegevusaasta jooksul on juhatuse tööst osa võtnud üle 75 liikme mitmesugustel ametikohtadel. Kuna on võimatu ruumi puudusel kõiki nimesid üles lugeda, siis piirdume ainult tähtsamatega. Näiteks juhatuse tööst mitmekordselt osa võtnud asutajaist-liikmetest meenub Hans Kukk, Juhannes Tuisk, Eduard Lood, Harald Särg ja Albert Lukk, kes küll vist on kuulunud iga juhatuse koosseisu Klubi 30 aastase tegevuse jooksul.

Esimeesteks on olnud järjekorras:

Johannes Säägi 1957—1962 — 5 aastat; Voldemar Jaanpark 1963—1965, 1967 — 4 aastat; Hans Kukk 1966 — 1 aasta; Leo Lilleberg 1968—1974 — 7 aastat; Ülo Villmäe 1975—1979 — 5 aastat; Helmuth Riko 1980—1986 — 7 aastat; Enno Vaher praegune esimees.

Samuti väärivad nimetamist klubi auliikmed, kelleks olid määramise järjekorras:

1959.a. Johan Loosberg; 1961.a. Ernst Hansson; 1970.a. Kaarel Eerme; 1975.a. George-Jüri Parv; 1978.a. August Nüüd; 1984.a. Johannes Säägi; 1986.a. Eduard Harilaid; 1986.a. August Maarits; 1986.a. Evald Holpus.

See on kokku 10 meest, kellest kahjuks aga 5 on juba manalas.

Ja nii see läks. Kui nende ridade kirjutaja enne kesköödminema hiilis, käis pidu veel täie hooga.

KORTERITE ÜÜRE SAAB 1988. AASTAL TÔSTA AINULT 4,7 PROTSENTI.

Korterite üüre saab 1988. aastal tôsta ainult 4,7 protsenti. Rohkem ei saa korterite omanikud üüre tôsta ilma Ministry of Housing loata. Korterite üüre saab tôsta ainult üks kord iga 12 kuu jooksul.

4,7 protsendiline määrus on maksev kôikide korterite üüride kohta 1. jaanuarist 1988 kuni 31, detsembrini 1988.

1987. aasta 5,2 protsendiline üüride tôstmise määrus on kehtiv kuni 31. detsember 1987.

Üüride tôstmine kôrgemale kui määratud protsent, ilma et korteri omanik saab selle jaoks eriloa Ministry of Housing'u käest, on seaduse vastane. Juhtudel kus korteri omanik küsib selle jaoks luba on üürnikul ôigus korteri omaniku sooviavaldust uurida ja esitada oma arvamust enne kui otsus tehakse.

Rohkem informatsiooni selle kohta on saadaval kohalikkude üüride kontroll-agentuuridelt (millede telefoni numbrid leiate telefoni raamatu sinistel lehekülgedel) vôi Ministry of Housing kaudu. Kui on kaugekône, küsida operaatori käest Zenith 96000 numbrit. Toronto elanikud vôivad helistada Rent Review Information Centre'ile 585-2838.

Ontario Minister of Housing Hon. Chaviva Hosek

Nr. 88

SPORT

T. Sokk N.L. Korvpalli esindusmeeskonnas

Milwaukees võistles USA-s viibinud N. Liidu korvpallimeeskond selle linna „Bucks" meeskonnaga. Meid huvitab see võistlus eriti seepärast, et N. Liitu esindavas meeskonnas mängis kaasa eestlane Tiit Sokk. 6 jala 4 tolli pikkune sportlane oma sümpaatse, hea välimuse ja esinemisega oli lühemaks mängijaks nõuk. meeskonnaliikmete seas.

Tiit Sokk mängis hästi, eriti söötudes, demonstreerides võistluses oma intelligentsust heas palli etteandmises.

Meeskonnas mängis kaasa ka (nime järele otsustades) üks leedulane, Sharunas Marchulenis. Pingutustele ja püüdlustele vaatamata võeti Milwaukee „Bucksidelt" vastu kaotus 127:100.

Võistlusel olid silmapaistvalt paremad ameeriklased korvivisetes, ja ka üldises mängutehnikas. Vene meeskonnas paistis mängutehnikas eriti silma Tiit Sokk, mispärast tema nimi leidis TV reporteri poolt tihti märkimist, ja ka nimetamist, et mängija on eestlane.

Spordimärkmeid

• Kergejõustiku MM võistlustel Roomas tekitas segadust meeste 10 000 m jooksus ringilugeja. Nüüd teatas IAAF, et esimesed 6 kohta jäävad nii nagu olid, seevastu algselt seitsmendaks kuulutatud kreeklane Spyros Andriopoulos oli tegelikult liidreist ringi maha jäänud ja loetakse nüüd jooksu katkestanuks. Seega siis 7. Steve Plasencia (USA), 8. Jean-Louis Prianon (Prants), 9. Rolando Vera (Ekuador), 10. Ezequiel Canario (Portugal).

• 1979. a. Wimbledoni tenniseturniir oli küllap kõige perekondlikum. Tookord tegi kaasa 7 paari vendi, 2 paari õdesid, 2 paari õde-venda, 4 abielupaari ja ka isa ja poeg.

• 12. detsembril loositakse Zürichis alagruppidesse 1990. a. jalgpalli MM võistluste valikturniirist osavõtjad. Soovist mängida on teatanud 109 riiki, 14 vähem kui eelmisel MMil. FIFA esindaja G. Tognoni teatel olevat FIFA valikuprintsiip lihtsalt rangem, kuna eelmine kord loobusid paljud, kes olid osavõtusoovist varem teatanud.

Eestlased esireas N. Liidu võidusõiduautodega

Võidusõiduautosid peetakse ainult läänemaailma spordialaks. Nüüd kui N. Liit on hakanud muutma oma elusüsteemi, ilmneb et sealgi võisteldakse neljarattalistel, mis mitte sugugi pole mänguasjad.

N. Liidu autosportlased võistlevad ennekõike kolmes eri klassis: Formula Vostok, Formula-3 ja reisi-sõiduautod. Neist eelistatuim on Formula Vostok, kus automootorite kuupmaht on 1,3 liitrit ja auto raskus 480 kg. Tüüpiline Vostok on Estonia Mark 21, mille on kavandanud Raul Sarap, kes on ise ka võidusõitja. 1960. a. Eestis käiku lastud tööstuses on valmistatud juba üle tuhande võistlusauto.

Neist kallim on tehniliselt väljaehitatuim Formula-3. Neis autodes on tugevad 2 liitri mahuga mootorid. Parim N. Liidu Formula-2 auto on 440 kg, Estonia Mark 24, kus on Boschi küttepiserduse süsteem kohandatud Lada mootoreile. Neis autodes kasutatakse Formula-1 tuntud maapinnaefekte.

Sõiduautode klassis võisteldakse Lada sõiduautodega, kus on lubatud 1,3 ltr mahuga mootor. Need autod pole siiski võrreldavad läänemaailma Touring-klassi autodega.

Võistlusi peetakse kõigis N. Liidu suuremais linnades. 1986. a. Formula Vostok'i võitis eestlane Toomas Napa, kuna Formula-3 võitjaks tuli Viktor Potehhin.

VS

Toomas Napa võidupärjaga.

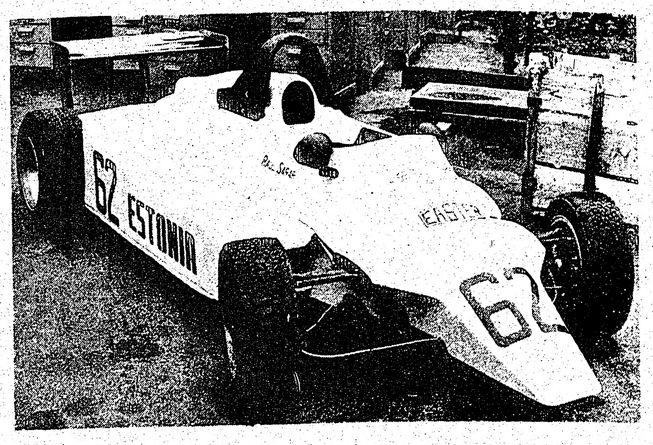

Tallinna Autode Remondi Katsetehases on valmistatud võistlusautosid aastast 1960. Ülaloleval pildil Estonia Mark 21. All Formula-3: Estonia Mark 24.

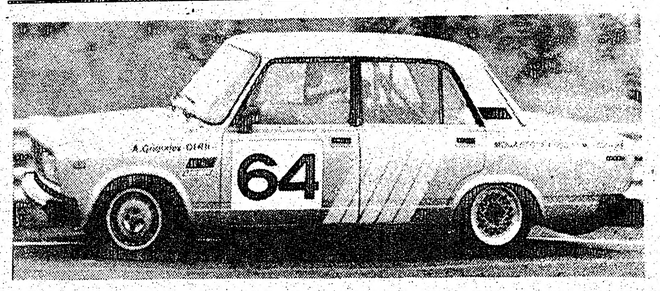

Sõiduautode klassis võisteldakse Lada sõiduautodega, mis pole võrreldavad läänemaailma Touring-klassi autodega.

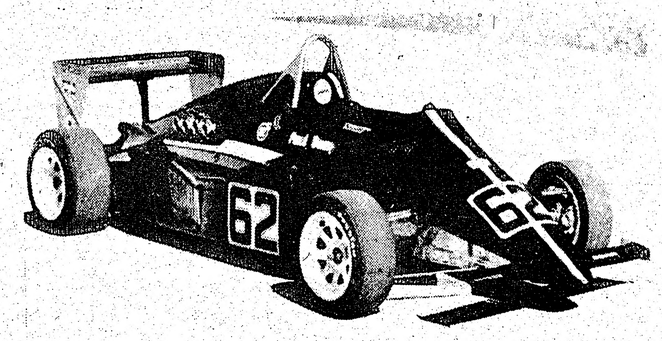

Võtsin ühenduse Õhukaitsegrupi-ülema kapten Bergemanniga Jõeperasse. „Umbes pataljonisuurune üksus Jõeperas. Kaks meie kahurit nende käes. Meil on kaotusi. Püüan tõkestada edasitungi. Saada abi!" teatas kapten olukorrast.

15. veebruari hommik oli meile endile kotti valmistamas. Vastane oli ootamatult kahekordistunud. Meil oli korraga kaks rinnet. Aga võib-olla pole Meerapalus ja Pedaspääl ka enam „arvatav pataljon", vaid rügement või enam!"

Vastane oli võtnud nõuks iga hinna eest Lõuna-Eestisse sisse tungida ning püüdis seepärast suure järjekindlusega eesmärgile. Selle nurjaajamine nõudis meilt ülima pingutusega kiiret ja julget vastutegevust.

3. Meerapalu — Jõepera kaksiklahing

Vastase maandumine Jõeperas asetas meid tõsisesse ootamatult tekkinud uude olukorda. Kuid meie õnneks polnud koht, kus vastane oli otsustanud kanda kinnitada, mitte kaitseta. Meie lahinguis kogenud, samuti maapealsegi vastase vastu varem tegutsenud õhukaitseüksus oli kõvemaks pähkliks kui saksa õhutõrje Meerapalus. Võimalik seegi, et õhukaitsegrupi asumisest Jõeperas puudusid vastasel andmed. Teisiti oleks nii kergemeelset ettevõtet raske seletada.

Piltlikult öeldes, kitsast, peagu lagedat rannariba võiks võrrelda meega määritud taldrikuäärega, kuhu takerdunud parv kärbseid, keda tarvitseb vaid minema pühkida!

Õhukaitsemehed, kuigi ägedas võitluses, suutsid hoida vastast maabumiskohal kinni, ilma et tal olnuks võimalust pääseda üle maantee metsa. Kella kaheksa paiku jõudis kohale meie pataljoni 1. kompanii, asudes viivitamatult kallaletungile põhjast, vastase paremale tiivale.

Meie telefonisideliinid Mehikoormaga katkesid, kuid raadioside töötas. Ja nagu sageli kus häda kõige suurem, seal abi kõige lähemal — vara hommikul oli Mehikoormasse jõudnud Ida-Preisi 11. Diviisi üks pataljon, väiksearvuline küll, aga kogenud ja kindlad lahingumehed. Tulles kiirel jalamarsil oli ka see üksus veidi peale kella kaheksat pealetungil lõuna pool.

Vastase ebasoodne asend, raskete relvade täielik puudumine ja laskemoona vähesus ei võimaldanud nimetamisväärset vastupanu. Juba kella üheksa paiku saabus Jõeperast teade et laul „võitmatust" hakkab lähenema viimasele salmile. See oli ergutavaks lisateateks parajasti edukalt rulluvale lahingukäigule Saksa ja Meerapalu vahel.

Vastase pealetungikatse hommikul Saksa talu ees üheaegselt Jõeperas maandumisega tuli õieti kasuks meile. Ilma et vastane suutnuks saavutada eesmärki, paljastas ta tegelikult oma asetuse ja kavatsuse. Loomulikult ei jätnud nüüd meie uut soodsat olukorda kasutamata.

Eelmisel päeval toimunud kokkupõrgete tulemusena võis eeldada kahte võimalust vastase võimalikuks tegevuseks. Arvestada tuli ka seda, et nende kokkupõrgete loomuliku järeldusena pidi tal olema enamvähem tõetruu pilt meie jõududest. Et ta öö jooksul lisajõude juurde toob, oli päris kindel.

Sellest järeldus: esiteks võtab ta Meerapalus meie kallaletungi vastu, püüdes selle purustada ning asub siis tõenäoliselt pealetungile Rasina suunas. Teiseks, jõudmaks meist ette, valgub tugevamate jõududega Meerapalu ja saksavahelisse metsa, kust alustab pealetungi. Vastavalt sellele paiknesid meie üksused öö jooksul lähtekohtadele.

Hommikune kerge pealetung Saksa talu ees ja Jõeperas maabumine osutasid, et vastane oli valinud oletustest teise variandi ning püüdis kiirelt otsustavust saavutada.

Hoolimata sellest, et meie jõud Saksa juures jäid vähemaks Jõeperasse siirdunud kompanii võrra, alustas pataljon ettenähtud ajal pealetungi. Eesmärk: vallutada Saksa talust põhjast asuv mets. Pealetung oli õigustatult hoogne ning vihane, kuna Jõeperas maabunud vastane „lõikas ära" ka meie hommikuse supi. Ja niisugune asi „ajab närvi igal korralikul sõduril mustaks".

Kiiremaks ja kergemaks edasitungiks võtsid esijärgukompaniide mehed palitud seljast ning nii mõnigi kääris üles kuuekäised nagu see kombeks ühes korralikus löömingus.

Tulemus oli varsti näha. Küljelt rabatud vastane läks vastu kindlale hävingule: üksikud löödud rühmad põgenesid Meerapalu suunas, paljud aga valisid vangisaatuse. Üks kaheksakahuriline tankitõrjeüksus andis end vangi terves koosseisus, ilma paukugi laskmata.

Umbes samaaegselt eelnimetatud metsa vallutamisega tuli Jõeperast teade: Maabunud vastase pataljon on hävitatud, 1. kompanii sõidab tagasi, tuues kaasa ka supiauto!

Pealetungi välja jõudnud meerapalupoolsele metsaservale, kohati juba tugevat vastupanu.

Kuid esimene vaatus meie edukas pealetungis oli nõudnud ka ohvreid. Kõige raskemini tabas saatus tublit 2. kompaniid, kes kaotas pealetungi kestel raskesti haavatuna oma kompaniiülema leitnant Ungvere. Ta oli koolipoisina kaasa teinud Vabadussõja ning seal reiest haavata saanud. Nüüd oli saatuslik kuul leidnud täpselt endise armi. Tubli ohvitser jäi aga kohale kuni esimese märgi vallutamiseni, liikudes kaasa oma meestest toetatuna. Alles jõudude ümbergrupeerimisel Meerapalu ees andis ta nõusoleku lahkumiseks. Tema soovi kohaselt asus kompaniid juhtima sama kompanii kapral Ingar. Temast vanemad rühmaülemad-allohvitserid pidasid seda endastmõistetavaks, kuna Ingar oli neid koolipoisse, kes oma sõjameheteed algas metsavennana, käies pärast seda läbi paljudest lahingutest, kindlana ja tähelepanelikuna oma kompaniiülema kõrval, makstes kätte oma küüditatud isa eest. Nüüd tõi sõjamehesaatus ta Meerapalu lahingus paljude teiste sama tublide etteotsa.

Pärast Meerapalu vallutamist oli mul ilusaks ülesandeks tubli poisi rinda kinnitada lahinguvääristus ja teda ülendada auastmes.

Minu komandopunkt asus lahingu kestel Saksa talus. Tegin parajasti telefoni teel üksusile korraldusi edaspidiseks tegevuseks kui sisse tormas minu juures asuv Omakaitse käskjalg, kes hetkel oli olnud vaatluspostil, ja teatas: „Rühm venelasi tuleb Meerapalu poolt!"

Heites pilgu aknast välja pidin tunnistama sedasama. Umbes neljakümnemeheline rühm marssis Saksa talu poole tuntud rivistuses — „kõht vastu selga", ohvitser ees — ainult relvita. Sammu viis rühma taga astus pataljoni staabi kaskjälg, kes varem läinud ette mingi korraldusega, püss hooletult õlal, kiiver kuklas.

Järgneb

„Tiina" jäll

Möödunud nädalalõpu eesti film „Tiina". OISE dust; esimesel oli üle saja sissejuhatuse filmi „Margu maru perepoeg.

Ta meenutas filmimise aeg mil ta mängis peaosa koos Va Martiniga, kes mõne aasta e langes julma kuriteo ohvriks. Kass ütles, et nad ei mängi neid osi, vaid muutusid sellea seiks inimesteks, kes o kaotanud vabadusetunde. Fil misel mõjus sündmusele ka Tammaru talumaja oma kodun loodust meenutava ümbruse Lahkunud Valli Martin filmimise ajal nagu filmi hinge kelle abivalmidus ja siller naerukaja oli alati kõr helisemas. Valli Martin mänginud Tiinat, ta oli Ti Nüüd on tormid purustanud T maru talu kulissi, Tiina lange kuriteo ohvriks, aga „mäle Sinust ei kustu iialgi, Sa elad e meie südames ja illusioonides kaua kui kõlab meie armas keel", lõpetas T. Kass.

Järgnev filmietendus näitas Tiina elab edasi filmilina filmist on saanud monument, tes ta igavesti noorena vaba

Eelolev a Tõnissoni

Möödunud pühapäev (EÜS) juures oleva Jaan T organisatsioonide esind toimuva Jaan Tõnissoni 1 rahvusliku suurmehe sün on eesti ühiskonnas võr siis peetakse vajalik laiaulatuslikumalt tähista

Nõupidamist juhatas Tõnissoni Fondi esimees R Kreem. Arutelu punktideks o Tõnissoni võitluse vaatle jumalateenistuste kaudu, ak ga, ajakirjanduses ja mõne projekti abil.

Nõupidamisel võttis nipäevade tähistamise kiriku ülesandeks õp. Edgar Hei Aktuse koordineerimise nõustunud Eesti Liit Ka esimees Vello Hubel; eesmä et aktused toimuksid suuremais eestlaste kes Aktuste pidamine toi koostöös EÜS'iga. J. Tõn osa eesti ühistegelasena va T.E. Ühispank.

Arutlusel tõstatati mi ideid; arvati et Eesti Õp võiks pidada mõne loengu aastal J. Tõnissoni elutööst. olnud Tartu Instituudiga aktuse korraldamisest, n sobiks detsembri alul peeta Ülikooli aastapäeva tähist Peeti vajalikuks, et eesti k toimuks mingil kujul rahvusliku suurmehe el vustamine, samuti ska gaidide liikmeskonnas, ehk duses sügisese AK-ga. Ka seda siduda akadeem organisatsioonide tegev Metsaülikoolis jm.

Materjalide saamisel loo

as Napa võidupärjaga.

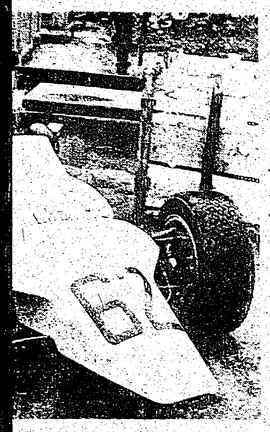

es on valmistatud võist-
dil Estonia Mark 21. All

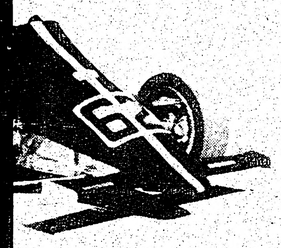

tud seljast ning nii mõnigi
ee kombeks ühes korralikus

Küljelt rabatud vastane läks
üksikud löödud rühmad
nas, paljud aga valisid
uriline tankitõrjeüksus andis
lma paukugi laskmata.
metatud metsa vallutamisega
unud vastase pataljon on
dab tagasi, tuues kaasa ka

meerapalupoolsele metsaser-
upanu.
edukas pealetungis oli nõud-
ini tabas saatus tublit 2. kom-
kestel raskesti haavatuna oma
ere. Ta oli koolipoisina kaasa
reiest haavata saanud. Nüüd
elt endise armi. Tubli ohvitser
märgi vallutamiseni, liikudes
. Alles jõudude ümbergrupee-
s ta nõusoleku lahkumiseks.
ompaniid juhtima sama kom-
ist vanemad rühmaülemad-
dastmõistetavaks, kuna Ingar
sõjameheteed algas metsaven-
paljudest lahingutest, kindlana
mpaniiülema kõrval, makstes
t. Nüüd tõi sõjamehesaatus ta
teiste sama tublide etteotsa.
tamist oli mul ilusaks ülesan-
itada lahinguvääristus ja teda

us lahingu kestel Saksa talus.
üksusile korraldusi edaspidi-
mas minu juures asuv Omakait-
olnud vaatluspostil, ja teatas:
apalu poolt!"
ja pidin tunnistama sedasama.
rühm marssis Saksa talu poole
vastu selga", ohvitser ees —
ihma taga astus pataljoni staabi
ette mingi korraldusega, püss

Järgneb

kirjandus • kunst • muusika

„Tiina" jälle Torontos

Möödunud nädalalõpul oli Toronto eestlaste külaliseks eesti film „Tiina". OISE auditooriumis toimus kaks etendust; esimesel oli üle saja huvilise. Enne filmi algust ütles sissejuhatuse filmi „Marguse" osaline — Tarvo Kass, Tammaru perepoeg.

Ta meenutas filmimise aega, mil ta mängis peaosa koos Valli Martiniga, kes mõne aasta eest langes julma kuriteo ohvriks. T. Kass ütles, et nad ei mänginud neid osi, vaid muutusid selleaegseiks inimesteks, kes olid kaotanud vabadusetunde. Filmimisel mõjus sündmusele kaasa Tammaru talumaja oma kodumaa loodust meenutava ümbrusega. Lahkunud Valli Martin oli filmimise ajal nagu filmi hingeks, kelle abivalmidus ja sillerdav naerukaja oli alati kõrvus helisemas. Valli Martin ei mänginud Tiinat, ta oli Tiina. Nüüd on tormid purustanud Tammaru talu kulissi, Tiina langenud kuriteo ohvriks, aga „mälestus Sinust ei kustu iialgi. Sa elad edasi meie südames ja illusioonides nii kaua kui kõlab meie armas ema keel", lõpetas T. Kass.

Järgnev filmietendus näitas, et Tiina elab edasi filmilinal, et filmist on saanud monument, jättes ta igavesti noorena vabaduse vaimu levitama.

„Tiina" on filmina aastate jooksul ka paranenud; lavastaja ja fotograaf Edmund J. Martin on seda pidevalt seadnud, sünkroniseerinud pildi ja dialoogide täpsust, mistõttu filmi tehniline külg on muutunud laitmatuks. Kogenud filmimehena on tal silma filmikunsti alal ja andnud „Tiinaga" kaasahaarava loo August Kitzbergi draamale „Libahunt". Selle võõrastele mõistetavaks tegemiseks on lisatud Virve Stein-Ettingeri hästi loetavad ingliskeelsed allkirjad.

„Tiina" alustab samal ajal uut teekäiku videofilmina, jõudmaks eesti kodudesse kus need iganes ka oleks; see on isegi viimistletum kui film ise, ütles E. Martin. (Tiina Video-kassett VHS tellimised saata E. Martinile, 61 East End Ave. Lakewood NJ, USA 09701. Hind Can $55.00. Videofilmi, nagu oli filmi kestvuseks on 120 minutit).

H.

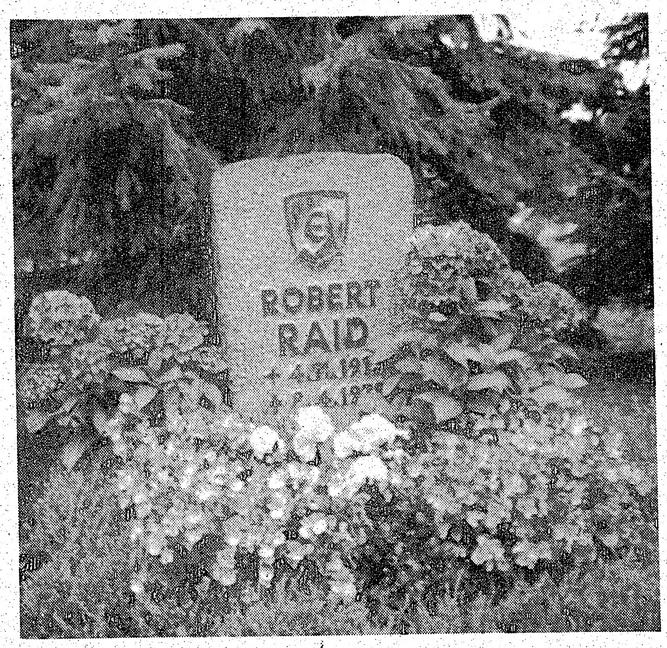

Siin on raamatu „Kui venelased tulid . . ." autori, Robert Raidi viimne puhkekoht, Neustadt'is Põhja-Saksamaal.

Foto: H. Tann

Ilmumisel uus raamat

Peale sini-must-valge lipu, eesti hümni, vapi ning kodu ja kolde kaitsmisel langenute mälestuse jäädvustamiseks püstitatud mälestusmärkide ajalugude on allakirjutanu samadel teemadel möödunud aegadel avaldanud mitmesuguseid artikleid. Viimaste koondamine ühede ja samade kaante vahele ongi käesoleva töö ülesandeks. Ilmuva raamatu tiitliks on; „Mõtteid Eesti rahva sümbolitest".

Eriti tuleb nimetada artiklitest sini-must-valge värvikolmiku levimise, lipu vastupidavuse ning sinise värvitooni määritlemise käsitlemist, aga samuti ka meie lippu aastal 2000, jne.

Artiklitest moodustatud eripeatükkidele lisanduvad andmed, mis kogutud nimetatute kohta pärast 1. maid 1986. aastal. Neid on arvult ligi 30. Eriti paistavad silma andmed sini-must-valge lipu paigutamisest kuule ja lõunanabale. Avaldamist leiavad ka lipu 100. aasta juubeli puhul loodud luuletused, andmed Tasmaania sõpruskivi kohta ning täiendavad andmed meie Vabadussõja mälestusmärkide kohta Läti Vabariigi territooriumil, eriti Võnnus aga ka Riias. Kokku tuleb teos ligi 200 lehekülge.

Kes soovivad teost omandada, tasugu trükikulude katteks Rkr. 180:— eksemplari kohta panga arvele: Artur Taska. PK-banken, personkonto nr. 120120-1033 Terminsvägen 4. S-223 67 Lund, Sweden. Neile kõigile saadetakse raamat ilmumisel tasuta postiteel kätte.

See võimalus kehtib kuni 20. detsembrini 1987. a. Hiljem ei tule raamat vabamüügile.

Eelolev aasta Jaan Tõnissoni aastaks

Möödunud pühapäeval toimus Eesti Üliõpilaste Seltsi (EÜS) juures oleva Jaan Tõnissoni Fondi juhatuse kutsel eesti organisatsioonide esindajate nõupidamine aastal 1988 toimuva Jaan Tõnissoni 120. sünnipäeva tähistamiseks. Meie rahvusliku suurmehe sünnipäev on 22. detsembril. Kuna teda on eesti ühiskonnas võrdlemisi tagasihoidlikult vaadeldud, siis peetakse vajalikuks seekord tema tähtpäeva laiaulatuslikumalt tähistada.

Nõupidamist juhatas Jaan Tõnissoni Fondi esimees Robert Kreem. Arutelu punktideks olid J. Tõnissoni võitluse vaatlemine jumalateenistuste kaudu, aktustega, ajakirjanduses ja mõne muu projekti abil.

Nõupidamisel võttis sünnipäevade tähistamise kirikus oma ülesandeks õp. Edgar Heinsoo. Aktuse koordineerimisega on nõustunud Eesti Liit Kanadas esimees Vello Hubel; eesmärk on, et aktused toimuksid kõigis suuremais eestlaste keskusis. Aktuste pidamine toimuks koostöös EÜS'iga. J. Tõnissoni osa eesti ühistegelasena vaatleks T.E. Ühispank.

Arutlusel tõstatati mitmeid ideid; arvati et Eesti Õppetool võiks pidada mõne loengu 1988. aastal J. Tõnissoni elutööst. Ka on olnud Tartu Instituudiga juttu aktuse korraldamisest, milleks sobiks detsembri alul peetav Tartu Ülikooli aastapäeva tähistamine. Peeti vajalikuks, et eesti koolides toimuks mingil kujul eesti rahvusliku suurmehe elu tutvustamine, samuti skautidegaidide liikmeskonnas, ehk ühenduses sügisese AK-ga. Ka võiks seda siduda akadeemiliste organisatsioonide tegevusega, Metsaülikoolis jm.

Materjalide saamisel loodeti dr. Karl Aunale, kes koostaks sellekohase voldiku ettekannete pidamiseks. Isegi nähti ette, et J. Tõnissonist peaks midagi olema ESTO '88 sündmusel, võibolla vastav ettekanne rahvuskongressil.

Mitmeid mõtteid arutledes otsustati pöörduda Ülemaailmse Eestlaste Kesknõukogu poole, et see 1988. a. kuulutaks Eesti Vabariigi aastapäeval ülemaailmseks Jaan Tõnissoni aastaks. Sel puhul hoolitseks Torontos loodud komitee vajalike materjalide eest, saates neid igale poole maailma kus J. Tõnissoni elu ja tegevust tahetakse tähistada.

Nõupidamisel loodi komitee, mille esimeheks R. Kreem; V. Hubel jääb aktuste koordineerijaks, dr. K. Aun materjalidega varustajaks, õp. E. Heinsoo kirikutega ühenduse pidajaks, E. Kuris ühenduse pidajaks T.E. Ühispanga ja skautliku noorusega, M. Saar EÜS, L. Leivat EKN ja H. Lupp eesti koolide esindajaks.

Komitee alustab tegevusega, pidades tähtsaks kuidas seda ülemaailmselt tähistada, et meie teadvusest ei taanduks rahvuslik suurmees, kes oma võitlustega võib olla praegusele sugupõlvele eeskujuks.

H.

Kunstnik Jaan Põldaas

Toronto päevaleht kirjutab näituse puhul

Toronto päevaleht „The Toronto Star" avaldas artikli eesti kunstnikust Jaan Põldaasist tema kunstinäituse avamise puhul Cold City Gallery's, iseloomustades näitust kui kunstniku truuks jäämist tema kontseptuaalseile juurtele.

Põldaasi esimene iseseisev näitus pärast viieaastast vaheaega näitab, et kunstnik uurib edasi värvide mehaanilisi võimalusi. Praeguses kaasaegses kunstis näivad Põldaasi külmad geomeetrilised tööd isegi elegantsemad kui kunagi enne.

Näitusel esitatud tööd, mis on rohkem kokkuseatud kui maalitud, hõlmavad viit erisuuruses lõuendit, mis on maalitud ühtlases värvitoonis, aga iga lõuend erivärviga. Need on seatud näitusel teatud süsteemi sel viisil, nagu see kunstnikule meeldib.

Põldaas on sündinud 1948. a. Rootsis ja tuli lapsena koos perekonnaga Kanadasse, asudes Geraldtoni, Ont. elama. Kuigi tal oli kunstiannet ei mõelnud ta kunagi kunstniku karjäärile. Võttes eeskuju oma ehitajast isast ta otsustas õppida arhitektuuri.

Aastal 1967 alustas ta õpinguid Toronto ülikoolis. Ta jättis õppimise pärast kahte aastat ja hakkas graafilise kunstnikuna silte maailma. Ta väsis sellest varsti ja otsustas „eraldamaks seda, mis ta teeb enese elatamiseks, sellest mida ta teeb huvialana". See tähendas kommertsiaalse kunsti lõppu ja alustamist kunstniku karjääriga. Kunstnik ütleb, et see oli kontseptualismi ajajärk. Marcel Duchamp oli tähtsaim ajalooline kunstnik. Minimalism oli uus Torontos ja vaevalt keegi oli kuulnud Sol LeWitt'ist või temasuguseist kunstnikest.

Aastaid Põldaas töötas majavärvidega masoniidile või vineerile. Kavatsus oli luua tõid, mis pidid võitlema „kunsti kuulumise eest". Majavärv kuivas ühtlaselt ja pind sai lõigatud geomeetriliste mustrite kohaselt. Inimesed, kes vaatasid tema kunsti arvasid, et see on tehtud värvilistest katuse või põrandaplaatidest.

Siis Põldaas pöördus õlivärvide ja lõuendite juurde. Tulemuseks oli, et tema kunst võttis uued dimensioonid. Pind ei näinud enam tööstusliku tootena, selle asemel võidi näha, et see oli maalitud, pintslitõmbed olid selgesti nähtavad nagu ka lõuendi tekstuur.

See oli esimene kord kui ta töötas tavaliste kunstniku materjalidega ja leidis, et selline materjalide side võib juhtuda ainult maalimisel. Põldaas alustas maalimisega, luues töid igaüks eri värvis. Kui tööd olid valmis, siis nali algabki. Selles seerias, suurim viiest lõuendist, asetatakse keskpunkti, ülejäänud neli nii, et väikseimad on kummalgi küljel. Värvid pole mitte valitud teatud vormi kohaselt, vaid just põhjusel, mis meeldib enam kunstnikule. Selliste piiratud võimaluste juures on kunstnikul imetletavalt humaanne väljendus.

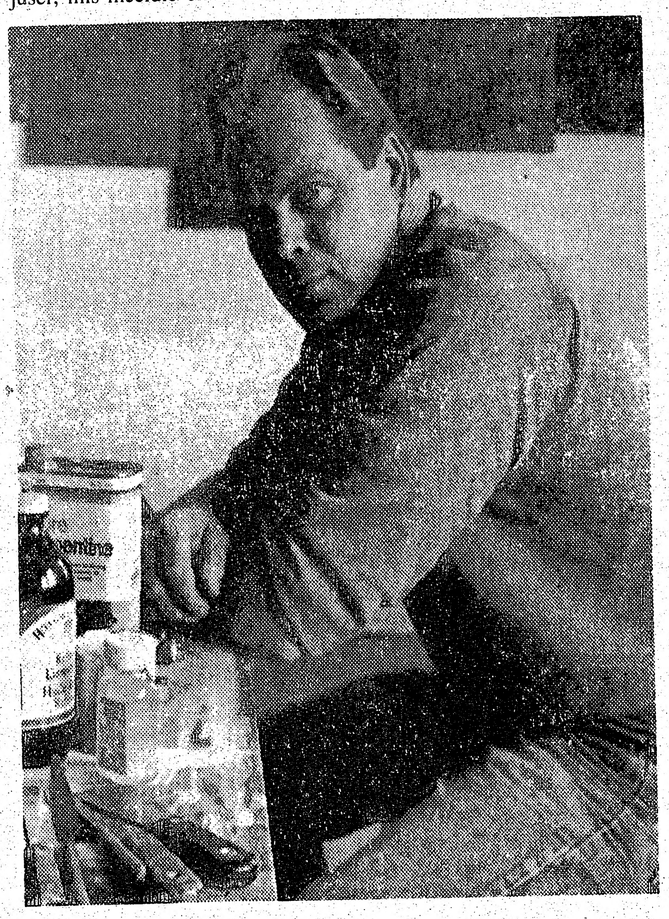

Jaan Põldaas

Ristsõna nr. 1413

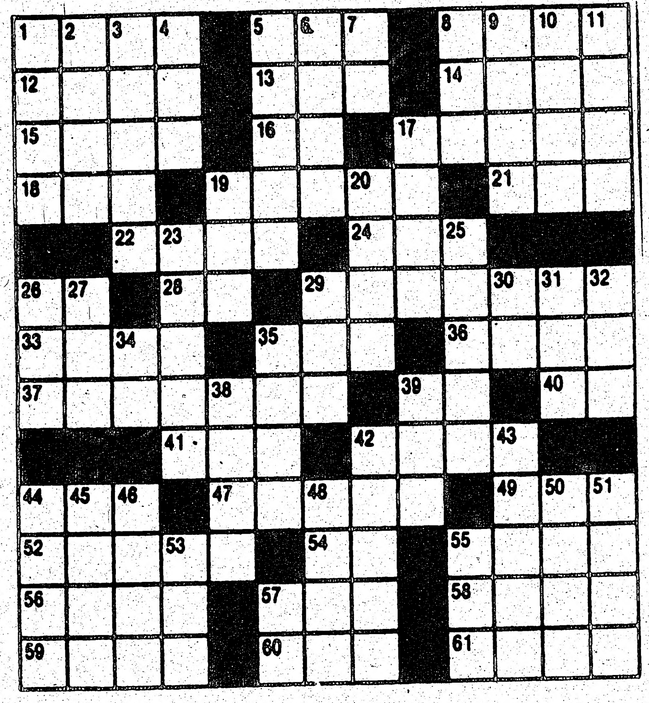

PÕIKREAD: 1. Riietusese, 5. Vene rahaühik, lühend, 8. Rumal, 12. Prantsuse ooperikomponist, 13. Kunst — ladina keeles, 14. Mõte, 15. Toiduaine, 16. Isiklik asesõna, 17. Endisaegne pikkusmõõt, 18. Kartlik, 19. Eesti kultuuritegelane ja kirjamees, 19. sajandil, 21. Alasti keha kunstis, 22. Kett, 24. Jõgi Lääne-Euroopas, 26. Üks — prantsuse keeles, 28. Sidesõna, 29. Saamatu, vilets, 33. Maitseaine, 35. Kreeka koidujumalanna, 36. Linn Hispaanias, 37. Punane värvaine, 40. Kaksikvokaal, 41. Tuulehoog, 42. Linn Eestis, 44. Jumalanna Kreeka mütoloogias, 47. Vähe, 49. Roomaja, 52. Katkisurutud toit, 54. Kaaluühiku lühend, 55. Puu — inglise keeles, 56. Kaunis, 57. Naisenimi, 58. Virn, 59. . . . nema, — sisse minema, 60. Eesti kroon — lüh., 61. . . . Moor — A. Gailiti teos.

PÜSTREAD: 1. Jalgsi, 2. Jõgi Saksamaal, 3. Koha, 4. . . . -kumb, 5. Keedunõu, 6. Tärkav vili, 7. Tähed kirja lõpus, 8. Norra kirjanik, 9. . . . iva — silmahaigus, 10. Üksik inimene, 11. Müügilaud, 17. Tõmbsoon, 19. Lühend loomaarsti tiitlis, 20. Eesti dirigent, kes on tegev ka Stokholmi ooperis, 23. Naisenimi, 25. Nõks, kaval võte, 26. Religioon, 27. Kuju Vanas Testamendis, 29. Minu — prantsuse keeles, 30. Isiklik asesõna saksa keeles, 31. Lind, kõnekeeles, 32. Puhkus, 34. Sidesõna inglise keeles, 35. Ajaline mõiste, 38. Juurdekasv, 39. Kütteaine, 42. Mehenimi, 43. Veesõiduk, 44. Muistete egiptlaste püha loom, 45. Riid, 46. Tegevteenistusest lahkunud, 48. Rinnalaps, 50. Asjaolu, 51. Settinud aine, 53. Asi, 55. Kolm — rootsi keeles, 59. Artikkel prantsuse keeles.

RISTSÕNA NR. 1412 LAHENDUS

PÕIKREAD: 1. Päike, 5. Proos, 9. Keedis, 10. Raskus, 12. Ants, 14. Tont, 15. Üte, 17. Uni, 19. Pup, 20. Seep, 21. Avali, 23. Temp, 24. Üritama, 26. Tala, 28. Erke, 30. Lubab, 31. Koger, 32. Asub, 34. Suss, 35. SS, 36. Sirakas, 40. Kiel, 41. Aurav, 42. Olin, 44. And, 46. Mrs, 48. Lie, 49. Trepikoda, 53. Terror, 54. Malgad, 55. Roisk, 56. Alles.

PÜSTREAD: 1. Peeter, 2. Ida, 3. Kink, 4. Est, 5. Pro, 6. Rant, 7. Ost, 8. Suruma, 9. Küüs, 11. Sepp, 13. Suvi, 14. Tila, 16. Eestlased, 18. Natt, 19. Petersell, 21. Araabia, 22. Imeosav, 24. Ülbus, 25. Argus, 27. Aus, 29. Kes, 33. Harri, 35. Singer, 37. Rump, 38. Kask, 39. Kiivas, 40. Kant, 43. Neid, 45. Eros, 47. Ädal, 49. Tri, 50. Erk, 51. Oma, 52. All.

Väino Pärtel 75

4. nov. on 75-aasta juubelisünnipäev Saksamaal, Düsseldorfis elaval ja meile kõigile tuntud endisel Inglismaa Eestlaste Ühingu esimesel ja auliikmel Väino Pärtel'il.

Tagasi vaadates tubli patrioodi ja töömehe elukäigule, näeme, et kodulinnaks oli tal Tartu, kus veetis noorus- ja kooliaastad, lõpetades 1931.a. Treffneri Gümnaasiumi. Järgnes kohustuslik sõjaväeteenistus Kuperjanovi Part. Pataljonis ja Tondil, Sõjakoolis, mille reservohvitseride kursuse lõpetas 1932.a.

Pärast sõjaväeteenistust teenis ohvitseri ametkohtadel Tartus Kaitseliidus ja hiljem 3. Suurtükiväe Grupis.

Sõja puhkemisel Venemaaga võttis osa sõjalisest tegevusest Kaitsep. ridades Venemaal kuni 1942.a. sügiseni, astudes siis formeeritavasse Eesti Leegioni, kus tegutses kompaniiülemana ja rügemendi käsundusohvitserina. Järgmisel aastal määrati juubilar äsjaloodud Eesti Väeosade Kindralinspektuuri adjutandiks, missugusel ametkohal teenis sõja lõpuni.

Pärast sõda oli eestlaste koondajaks ja nende elu korraldajaks DP laagris, valituna nende esimeheks. 1947.a. siirdus juubilar tööskeemi all Inglismaale, asudes tööle Lancashire'i maakonnas tekstiiltöölisena. Sama aasta septembris oli juubilar juba Eesti Selts ,,Ümera'' asutajaid ja selle esimeheks kuni 1950.a. kevadeni, kunas kutsuti Londonisse Inglismaa Eestlaste Ühingu palgaliseks asjaajajaks ja ,,Eesti Hääle'' talitusjuhiks. Aastatel 1957—1967 oli juubilar IEÜ juhatuses sekretäriks ja pärast seda juba valituna esimehekes kuni Inglismaalt lahkumiseni. Pärast kirjanik G. Helbemäe surma 1974.a. jäid ,,Eesti Hääle'' toimetaja kohustused ka tema õlgadele.

Selle kõige kõrval ei jäänud unustusse juubilaril ta südamelähedane töö endiste relvavendade organiseerimisel ja juhtimisel Sõjameeste Koondise esimehena.

Juubilar on olnud üks nende väheste ridadest, kelle elu on olnud jäägitult pühendatud oma maa ja rahva teenimiseks. Seda ennastsalgavat tööd on hinnatud ta valimisega IEÜ, Sõjameeste Koondise ja ,,Ümera'' auliikmeks ja ÜEV Keskuse poolt talle hõbedase teeneteristi annetamisega.

Akadeemiliselt kuulub juubilar korp! Sakala perre.

Juubilari tähtpäeval ühinevad ta sõbrad ja kaasvõitlejad üle maailma õnnitlusteks ja tervitusteks ning tänuks tehtud kiiduväärse töö eest häädе soovidega talle edaspidiseks!

PARIM JÕULUKINK!

UDUSULGTEKID!

Sobiv kink külmadeks öödeks, hind alates $99.00

* Udusule ja sule segu
* puuvillane esmaklassiline katteriie.
* pikki sulud sulgede liikumise tõkestamiseks.

VÄLJAMÜÜK 10—30% hinnaalandust

UUDIS! Täisvillased 100% antireumatismi vatitekid, padjad, madratsikatted otse Saksamaalt

MEIE UUENDAME TEIE VANU UDUSULGTEKKE!

4544 DUFFERIN ST. (lõuna pool Finchi)	665-8855
2311 BLOOR ST. W. (Windermere)	763-7326
1884 KENNEDY RD. (Ellesmere)	297-0359
1615 DUNDAS ST. E. (Whitby Mall, Whitby)	571-1933
16 SPINNAKER WAY (E. of Keele on Landstaff, Thornhill)	738-0555
KOZLOV CENTRE, Cundles & Bayfield, Barrie	728-9636

OLD MILL TAILORS

7 RIVERVIEW GARDENS, TORONTO
(1 plokk läänepool Jane'i, Bloori lähedal)
TEL. 769-9535

DAAMIDELE JA HÄRRADELE ÕMBLEMINE TELLIMISTE JÄRGI

RUDY SCHNEIDER

ROYAL LEPAGE

REAL ESTATE SERVICES LTD., BROKER
325 MOORE AVENUE, TORONTO

ESINDAJA

MAI SAARNA

Tel. kontoris 424-4900
kodus 751-1296

TIMBERLINE
NURSERIES AND LANDSCAPING LTD.

● Haljas- ja kunstlikud jõulupuud ● Suures valikus skandinaavia jõuludekoratsioone ● Jõulutähed

26 FERNDALE DRIVE, BARRIE, ONT. L4M 4S4

FLOWERS BY Lia (705) 726-5720

SOOME APTEEK ,,SUOMI-KOTI's''

Leaside Community Pharmacy 422-0186

Fenno Farmacy Ltd.

- Meil on täielik valik koduravimeid ja põetusvahendeid.
- Võtame vastu ravimite kindlustusi.

Esmaspäevast reedeni 9.00 h.—8.00 õ.
Laupäeviti 9.00 h.—6.00 õ.

795 Eglinton Avenue East
Laird ja Eglinton
422-0186

Bon-Ton Shoes (1982) Ltd.

SPECIALIZING IN WIDE WIDTHS "EASY TO FIT STORE"

LADIES FASHION, DRESS, CASUALS & CORRECTIVE SHOES SIZES 3 - 13 WIDTHS D-E-EE-EEE-EEEE

LADIES SNOW BOOTS TO FIT WIDE, & EXTRA WIDE CALF & FOOT SIZES 4 - 13 WIDTHS D-E-EE-EEE-EEEE

(NOT ALL SIZES IN EACH STYLE)

FREE CORRECTIVE ADJUSTMENTS MADE ON PREMISES

MEN'S SHOES SIZES 6 - 13 WIDTHS EEE & EEEEE

BE GOOD TO YOUR FEET - THEY TAKE YOU EVERYWHERE

884-A EGLINTON W. (W. of Bathurst) 783-1702/783-8839

ROYAL LEPAGE

REAL ESTATE SERVICES LTD.
REALTOR
2320 Bloor St. West, Toronto
Ont. M6S 1P2

Esindaja
EHA KAJAK-NIITSOO
Tel. kontoris 762-8255
kodus 762-6326

UUDNE JÕULUKINK

TIINA filmi video-kassett (VHS) ingliskeelse all-dialoogiga. Valmistatud New Yorgi suurstuudios.

Kiireks kättesaamiseks saata tellimine koos tshekiga: **Edmund Martin, 61 East End Ave., Lakewood, N.J. U.S.A. 08701**

Hind koos postikuludega $55.00 Kan.

INTRA Independent Travel Retailers Associated

Your Host Travel Agency (1986) Ltd.

EESTLASE REISIBÜROO

MIRIAM ISBERG ANDERSON, C.T.C.

President

Woodside Square Mall, 1571 Sandhurst Circle (McCowan & Finch Scarborough, Ontario, Canada M1V 1V2

416-298-2160

Avatud nädala sees 9:30—9:30
laupäeval 9:30—5:30

INDIVIDUAAL- JA GRUPIREISID ÜLE MAAILMA

Lahkus kallis perekonnasõ

Aknessa

neiuna

mäl

Ohvitseride
peakoosoleku

Peame kasvatama om

Pühapäeval, 22. novem
Eesti Ohvitseride Kogu Ka
oli kokku toonud veerands
siooni kuuluvat ohvitseri.
armees teenivad mitmed ee
noored jäänud sõjamehe
Sellest tingitult ei ole siins
noorema ohvitserkonna ar

Tagasivalitud esimees
August Nõmmik

Peakoosoleku avas k
esimees August Nõmmik,
vitades kohalolijaid. Koosol
juhatajaks valiti Härm K
sekretäriks Endel Reinas. L
ette ja kinnitati eelmise koosol
protokoll. Esimees mä
möödunud aasta tegevuse aru
juures, et kõik kolm läbivi
üritust õnnestusid, kuid osavõ
arvud hakkavad vähenema. N
üritused olid aastavahe
koosviibimine Tartu Colleg
Eesti Sõjakooli aastap
tähistamine Kanada ohvits
kasiinos ja suvine nädalalõpu
jasõit kogu liikme Aleksa
Luik'i ja tema abikaasa Asta t
Kassa aruande luges ette la
Elmar Silm. Selle kohaselt
tulud $4002.64 ja kulud $243
andes ülejäägi $1566.83. R
joni komisjoni aruande kandi
Johannes Kesamaa. Kõik a
ded kinnitati üksmeelselt,
juures laekurile avaldati k
oskusliku arvepidamise eest.
Järgmise aasta liikmemak
sustati jätta endisele tase
s.o. $15.00 aastas. Eelarve
tasakaalus $2641.85, kusj
tulude pool jätaks väikese üle
$41.85.
Tegevuskava osas oli mi
sõnavõtjaid. Jällegi toi
aastavahetuse koosviibimine
tu College'is, kuid Sõja
aastapäeva tähistamine k
ohvitseride kasiinos se
reeglite kohaselt ja kasiino
jaskonnaga ei leidnud poolda
Eesti ühiskonna käsutuses o
ruume peeti sobivamaks. A

Lahkus kallis perekonnasõber

Aknessa Schmidt

neiuna KANNE

mälestavad **kurbuses**

A. KIMMEL
SALE KATRIN perekonnaga
AAVO abikaasaga

ARMAST

Herta Ester'it

mälestavad leinas

JAAN, BENITA ja ROBERT
TIINA ja MART
VIVIAN ja ROBERT
ALLAN ja ALISON
KRISTI, ANTS ja ERIC
SELMA LÄÄNSOO
ERIC SOOSAAR

Ohvitseride Kogu pidas peakoosolekut

Peame kasvatama oma noored eestlasteks

Pühapäeval, 22. novembril toimus Toronto Eesti Majas Eesti Ohvitseride Kogu Kanadas korraline peakoosolek, mis oli kokku toonud veerandsada peamiselt vanemasse generatsiooni kuuluvat ohvitseri. Vastandina USA-le, kus sealses armees teenivad mitmed eestisoost ohvitserid, on kanada eesti noored jäänud sõjamehe elukutse vastu suhteliselt leigeks. Sellest tingitult ei ole siinsel ohvitseride kogul juurdekasvu noorema ohvitserkonna arvel.

Tagasivalitud esimees August Nõmmik

Peakoosoleku avas kogu esimees August Nõmmik, tervitades kohalolijaid. Koosoleku juhatajaks valiti Härm Kore, sekretäriks Endel Reinas. Loeti ette ja kinnitati eelmise koosoleku protokoll. Esimees märkis möödunud aasta tegevuse aruande juures, et kõik kolm läbiviidud üritust õnnestusid, kuid osavõtjate arvud hakkavad vähenema. Need üritused olid aastavahetuse koosviibimine Tartu College'is, Eesti Sõjakooli aastapäeva tähistamine Kanada ohvitseride kasiinos ja suvine nädalalõpu väljasõit kogu liikme Aleksander Luik'i ja tema abikaasa Asta tallu.

Kassa aruande luges ette laekur Elmar Silm. Selle kohaselt olid tulud $4002.64 ja kulud $2435.81 andes ülejäägi $1566.83. Revisjoni komisjoni aruande kandis ette Johannes Kesamaa. Kõik aruanded kinnitati üksmeelselt, kusjuures laekurile avaldati kiitust oskusliku arvepidamise eest.

Järgmise aasta liikmemaks otsustati jätta endisele tasemele, s.o. $15.00 aastas. Eelarve oleks tasakaalus $2641.85, kusjuures tulude pool jätaks väikese ülejäägi $41.85.

Tegevuskava osas oli mitmeid sõnavõtjaid. Jällegi toimuks aastavahetuse koosviibimine Tartu College'is, kuid Sõjakooli aastapäeva tähistamine kanada ohvitseride kasiinos sealsete reeglite kohaselt ja kasiino teenijaskonnaga ei leidnud pooldamist. Eesti ühiskonna käsutuses olevaid ruume peeti sobivamaks. August Nõmmik'u ettepanekul valiti peokohaks Toronto Eesti Maja.

Traditsiooniline ohvitseride suvepäev toimuks seekord Torontole lähemal asuval Jõekäärul. Küllakutse on kaasvõitlejatelt Ründva ja Mathiesen, kes omavad seal suvilad.

Valimiste juurde asudes valiti senine esimees August Nõmmik tagasi, Juhatusse valiti Härm Kore, Endel Reinas, Elmar Silm ja Tõnis Nõmmik. Kandidaadiks jäi Elmar Pajo. Revisjoni komisjoni liikmeiks said: Eino Kuris, Johannes Kesamaa ja Leo Juhani. Mandaat-komisjoni valiti Tõnis Nõmmik, Ralf Viksten ja Oskar Haamer. Aukohtusse Härm Kore, Hendrik Milk ja Harald Teder. Viimasena valiti peotoimkond koosseisus: Aleks Kerk, Arvo Lehari, Leo Juhani.

Härm Kore poolt on valmistatud Ohvitseride Kogu rinnamärgi ja lipu kavandid. Märk on nägus ja maksaks Kanadas valmistatult $50.00. Koreas tehtult on sama märgi hinnaks $15.00. Arusaadavalt on valik Korea kasuks.

Koosoleku lõpul esines kogu esimees August Nõmmik pikema sõnavõtuga mõningaist isiklikest tähelepanekuist meid ümbritsevas kanada ja eesti ühiskonnas. Ta rõhutas, et meie peame töötama Eesti vabastamise heaks ja et meie peame sisendama seda tunnet ka oma noortesse. Nõmmik nimetas, et Kanadas on riigi pealinn Ottawa ainuke koht, kus eesti ühiskond kasvab. Eestlased seal vajavad teoinimesi, kes organiseeriks eesti lasteaeda, eesti kooli, eesti skautlus/gaidlust. Kui seda ei tehta, kaotame oma noored. Ontarios on 75.000 kodutut noort, nende hulgas mõned eestlased.

Koosolekul avaldati mõtteid, et ohvitserid individuaalselt toetaksid majanduslikult eesti organisatsioone vastavalt oma valikule. E.A.

„VABA EESTLANE"
on valvel eestlaskonna üldhuvide eest!

VAIKSELT MANALA TEELE ASUNUD ARMAST EMA, VANAEMA JA VANAVANAEMA

Alide Kerk'i

neiuna JOOR

sündinud 17. septembril 1895 Miškinos
surnud 19. novembril 1987 Tallinnas

mälestavad sügavas kurbuses

POEG perega
TÜTAR perega kodumaal
PEETER ja MARIA Venezuelas
SUGULASED ja SÕBRAD suured ja väikesed kodumaal ja võõrsil

Puhka rahus — Rahumäel.

T. Vaga õnnistati Lakewoodi koguduse õpetajaks

Pühapäeval, 1. novembril õnnistati EELK Lakewoodi Pühavaimu koguduse õpetajaks pastor Thomas Vaga. Õnnistamistalituse viis läbi piiskop Karl Raudsepp, keda assisteerisid Rudolf Reinaru, abipraost Valdeko Kangro ja Läti koguduse õpetaja Imants Guga. Introdutseerimise talitust jälgis ja elas kaasa ligi 175 kirikulist.

Pastor Thomas Vaga on sündinud Kuressaares, alustas oma õpinguid Geislingeni Eesti Koolis ning jatkas neid USA-s, kus ta lõpetas Bridgetoni keskkooli. Edasi õppis ta Rutgersi ülikoolis psühholoogiat ning Helsingi ülikoolis alul filosoofiat ja siis teoloogiat, lõpetades ülikooli 1975. Ta sooritas prooviaasta õpetaja August Raiduri juures ning ordineeriti õpetaja ametisse Stokholmis Toomapäeval 1975. Sellele järgnevalt töötas noor õpetaja Stokholmi Peapiiskoplikus koguduses, olles ka poolteist aastat ajakirja „Eesti Kirik" toimetajaks.

Järgnevalt suunati Thomas Vaga Göteborgi ja Lääne-Rootsi õpetajaks, millisele kohale ta jäi kuni tema kutsumiseni Kanadasse Vancouveri EELK Peetri koguduse õpetajaks, pärast sealse õpetaja H. Piiri ootamatut surma. Vancouveris tegutses Thomas Vaga ligemale kümme aastat, kuuludes sel ajal ka Kanada praostkonna nõukokku. Samuti oli ta ja on veel praaegugi uuendatud lauluraamatu koostamise toimkonnas. Praegu 49-aastane pastor Thomas Vaga on aastate jooksul olnud aktiivselt tegev ka eesti skautluses, kus teda on edutatud noorem-skautmasteriks.

Õpetaja Thomas Vaga ametisse õnnistamise talitus algas koguduse nõukogu, õpetajate ja piiskopi ning pastor Vaga sisenemisega, millele koheselt järgnes uue õpetaja ametisse õnnistamine, mida toimetas piiskop Karl Raudsepp.

Järgnes jumalateenistus, mille jutluse pidas piiskop Raudsepp. Ladusas ja rahvapärases keeles selgitas piiskop kirikulistele koguduse mitmete ametite sisu ja mõtet, tuues muuseas esile ka keelte oskamise vajadust, rõhutades seejuures, et eestlust saab edasi kanda vaid eesti keelega.

Kiriku teadaannete osas luges koguduse nõukogu esimees Harry Must ette kirjalikud tervitused äsja ametise õnnistatud õpetajale. Suuliselt tervitas New Yorgi Pauluse koguduse poolt selle nõukogu esimees Endel Reinpõld, Eesti Rahvuskomitee Ühendriikide poolt esimees Juhan Simonson.

Pidulikust jumalateenistusest võtsid kirikuliste hulgas osa ka pastor Vaga Lakewoodis elunevad vanemad Madis ja Margarita Vaga, samuti ka pastori tütar Maarit, kes esines soololauluga pastor Kangro klaverisaatel, ning poeg Markus, kes mängis klaverit. Kohal viibis ka noorem poeg Matteus, kuna pastori abikaasa Airi Vaga pidas lastele kiriku allkorrusel pühapäevakooli.

Pärast kirikuteenistuse lõppu olid kirikulised pastori ja tema abikaasa külalised, kusjuures rikkalik kohvilaud oli korraldatud õpetaja pere poolt.

VES/H.T.

CONDOMINIUM FOR SALE
North Miami Beach, Florida — Kings Point Imperial Condo. 2 bedrooms, 2 baths, screened terrace, rollshutters, newly decorated, 1 block to beach. Negotiable.
Phone 1-305-940-8703

JAAN ALMER
Katusetööd
Tel. 293-2128
Teeme uusi ja parandame vanu nii linnas kui ka suvilates.

Eesti toitude valmistamine
kui endal ei ole aega . . .
MEIE VALMISTAME
Peod, pulmad, matused
TIIU ROISER —
tel. 492-7614; 485-9886

ARMAST EMA

Herta Ester'it

sündinud 17. juulil 1921 Pärnus
surnud 22. novembril 1987 Torontos

mälestab armastuses ja leinas

tütar THU

Kalla, kallis isa käsi,
rahu minu südame!

Kauaaegset head sõpra

Herta Ester'it

mälestavad leinas ja avaldavad
kaastunnet tütar THULE

KARL ja LEIDA KURM
KALJU KURM lastega
JOHN ja ALMA LUTUS
ELLEN DICK perekonnaga
EUGENI ja VEERA NÕU
HERMANN ja MAIMU RIST

Puhka rahus!

LAHKUS MEIE UNUSTAMATA ARMAS
NAISEÕDE JA SUGULANE

Herta Ester

Mälestavad kurbuses

ANDREI ABE
ALEKS ja VASSILI ABE Rootsis

Head ristiema ja kallist sõpra

Herta Ester'it

mälestavad kurbuses ja avaldavad südamlikku
kastunnet THULE

ristitütar HELE
PAUL
LEENA
VIIVI JAANIMÄGI

Mälestame kurbuses

Herta Ester'it

ja südamlik kaastunne tütar THULE

JUHAN ja MILDA
LEANDA perekonnaga
MARJU perekonnaga

ARMAST TÄDI

Herta Ester'it

mälestavad sügavas leinas

UNO perekonnaga
HUBERT ja TIIU perekonnaga

Puhka rahus!

Mälestame sügavas leinas armast vennanaist,
ristiema ja sugulast

Herta Ester'it

ja avaldame südamlikku kaastunnet tütar THULE

SELMA ja JOHANNES
EVI perekonnaga
MILVI perekonnaga
AIDA perekonnaga
SUGULASED kodumaal
TRIINU ESTRA

Mälestame armast

Herta Ester'it

ja avaldame kaastunnet tütar THULE

EVALD ja SALME KUUTAN
JENNY ja FRITZ RÜÜTBERG

Armast koguduseliiget

Salme Kaups'i

neiuna TÄHT
sündinud 22. juunil 1901 Keilas
surnud 22. novembril 1987 Tuluthis Minnesotas

mälestab

Ja nad näevad Tema palet
ja Tema nimi on nende otsaesisel.
Ilm. 22:4

VANCOUVERI EESTI
ÜHENDATUD KOGUDUS

Nr. 88

EESTI KULL
☐ Eesti vapiga sõrm
☐ Kõrgekvaliteedig
hindadega.
☐ Valik teemantsõ
kaelaehteid jne.
☐ Kavandame ka e
☐ Parandame ehte
☐ Palume kindlast
ANVIL JE
211 Yonge S
Tel

GARDE
FTD Teleflora
Avatud: esmasp.-neljap. 9–
laup. 9—5 p.l.
• North York Centre su
• Kojuviimine Suur-Tor
• Aktsepteeritakse kre
Värsked ja esmaklass
KUNSTKÄSITÖID KINK
PUUNIKERDUSED, KE

R.S.
6150 Yonge S
North

VAIMULIKU
Ristiusu südamikus on
„Vaata see on Jumala T
Et kohtuda ülestõusr
löödut.
HARRY E

AINU
1065 STEELES AVE.
NORTH YORK, ONT
M2R 2S9
Omanik LINDA SEP
Avatud 7 päeva nädala

Eestlaste poolt ee
M
Matusemaja on üle
sama perekonna pool
niseeritud avarad ruur
parkimiseruumi.
ROSA
FUNER
T.L. MO
467 Sherbou

EESTI KULLASSEPATÖÖKODA

- ☐ Eesti vapiga sõrmused.
- ☐ Kõrgekvaliteediga ehted ja kalliskivid hulgimüügi hindadega.
- ☐ Valik teemantsõrmuseid, kuldkette, käevõrusid, kaelaehteid jne.
- ☐ Kavandame ka ehteid teie kividest või kullast.
- ☐ Parandame ehteid.
- ☐ Palume kindlasti ette helistada!

ANVIL JEWELLERY LTD.
211 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 1M4
Telefon 864-9752

GARDENIA FLOWERS & GIFTS

5165 YONGE ST
WILLOWDALE, ONT.
M2N 5P5
733-4515 733-4516

Teleflora

Avatud: esmasp.-neljap. 9—6 p.l., reedel 9—8 p.l., laup. 9—5 p.l.

- North York Centre subway jaama juures
- Kojuviimine Suur-Torontos ja üle maailma
- Aktsepteeritakse krediit-kaarte

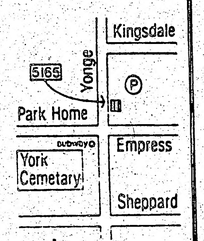

Värsked ja esmaklassilised lilled igaks sündmuseks.
KUNSTKÄSITÖID KINKIDEKS: EHTED, MEREVAIK, NAHKTÖÖD, PUUNIKERDUSED, KERAAMIKA. Räägitakse eesti, läti ja inglise keelt.

R.S. KANE LTD.

6150 Yonge Street (lõunapool Steeles Avenue'd)
North York, Ontario M2M 3W9
Tel. (416)221-1159

VAIMULIKUST PERSPEKTIIVIST

Ristiusu südamikus on Jumala ohver meie eest!

„Vaata see on Jumala Tall, kes võtab ära maailma patu" (Joh. 1:29).

Et kohtuda ülestõusnud Õnnistegijaga, me peame järgima Ristiloödut.

HARRY ELLER, GRAFTON, ONT., K0K 2G0, CANADA

AINUKE EESTI LILLEÄRI

AARDVARK

1065 STEELES AVE. W.
NORTH YORK, ONT.
M2R 2S9

736-1170
Kodus 223-0201
AARDVARK FLORIST LTD

Omanik LINDA SEPP
Avatud 7 päeva nädalas.
Lillede koju viimine.

Eestlaste poolt eelistatud ja traditsiooniliseks kujunenud

MATUSEMAJA

Matusemaja on üle 115. aasta teeninud Metropolitan Torontot sama perekonna poolt väljakujunenud traditsioonidega. Moderniseeritud avarad ruumid, kvalifitseeritud personal ja küllaldaselt parkimiseruumi.

Väärikas teenimine

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOMES LTD.

T.L. MORRISON — Funeral Director

467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Telefon 924-1408

ADVOKAADID

ADO PARK, Q.C.
HETHERINGTON, FALLIS & PARK
Advokaadid-notarid
365 Bay St., Suite 401. 363-4451
Õhtuti 782-0485 või 447-2017

Martin Erik Tiidus, B.A., LL.B.
HARRIS, BARR
ADVOKAADID—NOTARID
39 Queen St., St. Catharines, Ont., P.O. Box 366, L2R 6V7
Tel. (416)688-9411,
õhtuti (416)834-0007

Tõnu Toome, B.A.Sc., LL.B.
Mihkel Holmberg, B.A. LL.B.
TOOME, PEASE & HOLMBERG
Advokaadid-notarid
Yorkdale Place,
1 Yorkdale Road,
Suite 207
Toronto, Ont. M6A 3A1
Telefon 785-5550
kodus 762-2367

ENN ALLAN KUUSKNE
B.M., LL.B.
ADVOKAAT—NOTAR
Uus aadress: BELL, TEMPLE,
SUITE 1401, 7 KING ST. E.
TORONTO, ONT. M5C 1A6
TEL. 365-1442

TOOMAS ÕUNAPUU
B.A., B.P.E., LL.B.
ADVOKAAT—NOTAR
129 John Street,
Toronto, Ont. M5V 2E2
Telefon 597-1714

ANDRES OLVET,
LL.B.
Advokaat-notar
Bigelow, Hendy, Shirer & Uukkivi
789 Don Mills Rd.
Tel. 429-3110

ELEKTRIK
Sisseseaded, uuendused ja parandused elumajades või ettevõtetes.
Halling 762-9190
Litsents nr. E. 1044

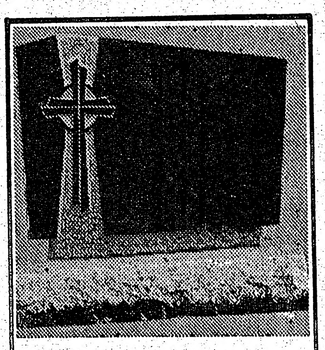

HAUAKIVID
Eesti ettevõte
YONGE MEMORIALS LTD.
2044 Yonge St. Toronto, Ont. M4S 1Z9
Davisville & Eglintoni vahel)
Tel. 487-2147

Elgi Reemets surnud

21. okt. suri Tallinnas eesti kunstnik Elgi Reemets, kes sündis 11. mail 1910. a. Tallinnas. Kunstihariduse sai ta Tallinna Riiklikus Tarbekunsti Instituudis keraamika erialal. Huvi eesti rahvakunstipärandi vastu andis talle joonistusõpetaja Kristjan Raud, kes jutustas eesti rahvakunstist ja tõi kooli kaasa kirikindaid, vöösid ja lillekujulisi tanusid. Ta sai õpingute ajal instituudi juurde loodud etnograafiliste esemetekogu hooldajaks, kus ta kiindumus süvenes minevikupärandisse. Hiljem töötas Tallinna Kunstimuuseumis rahvakunsti eksperdina, siis Riikliku Kunstiinstituudis muuseumi juhatajana ja a. 1955 vabakutselise kunstnikuna.

Tarbekunstnikuna töötas ta keraamika, nahk-, metall- ja puitehistööde, eriti aga vaipade alal. Piltvaibad peegeldavad Elgi Reemetsa hella suhtumist maainimestesse, lapsepõlve lõhnade ja vanaema naeratuste juurde, mida ta on tundesiirusega väljendanud.

RAAMATUPIDAJAD

JOHN E. SOOSAR C.A.
Chartered Accountant
181 University Ave., Ste. 1202
Toronto, Ont. M5H 3M7
Tel. 864-0099

KÕIKIDEKS KINDLUSTUSTEKS
H. LATER & CO. Ltd.
INSURANCE BROKERS
1482 Bathurst St., 4 Kord
(Bathurst—St. Clair)
Telefon kontoris 653-7815 ja 653-7816

MÜÜA Eesti Kodus poissmehekorter garaažiga
tel. 691-0719

VABA EESTLANE
kaks korda nädalas

	Maksab Kanadas:	Väljaspool Kanadat:
Aastas	$60.—	$80.—
Poolaastas	$34.—	$44.—
Veerandaastas	$18.—	$23.—

TELLIMINE I KLASSI POSTIGA (kiripostiga):
KANADAS:
Aastas $111.—, poolaastas $60.— ja veerandaastas $31.—
USA-s:
Aastas $115.—, poolaastas $62.— ja veerandaastas $32.—
VÄLJASPOOL KANADAT LENNUPOSTIGA:
Aastas $140.—, poolaastas $75.— ja veerandaastas $40.—

Aadressi muudatus $1.—. Üksiknumbri hind 70 centi.

Pangatshekk või rahakaart kirjutada
FREE ESTONIAN PUBLISHERS nimele.

Tellimine saata
VABA EESTLANE
120 A Willowdale Ave., Willowdale, Ont. M2N 4Y2

Palun mulle saata VABA EESTLANE aastaks / poolaastaks / veerandaastaks — tavaline / kiripostiga alates .....
..... 19..... Tellimise katteks lisan $ .....
siinjuures rahas / tshekiga / rahakaardiga.
(Raha saata ainult tähtkirjas).
Nimi: .....
Aadress: .....
.....
.....

„VABA EESTLANE" on vabade eestlaste häälekandja

VABA EESTLANE

Ilmub 2 korda nädalas — teisipäeval ja neljapäeval

Neljapäeval, 26. novembril 1987 — Thursday, November 26, 1987

Sündmuste kalender

◦ *Neljapäeval, 26. nov. kell 7.30 õ. Eesti Majas Toronto Eesti Aiandusklubi loenguõhtu. Lia ja Erik Hess „Jõululilli ja -dekoratsioone".*

◦ *Laupäeval, 28. nov. Eesti Baptisti kirikus kell 1—3 p.l. Käsitööde ja muude esemete müük Lõuna-Ameerika vaeslaste ja vaeste abistamiseks.*

◦ *Laupäeval, 28. nov. kell 7 õ. Toronto Eesti Majas T. E. Võitlejate Ühingu korraldusel Eesti Vabadussõja alguse tähistamine.*

◦ *Pühapäeval, 29. nov. kell 10—16 Toronto Eesti Majas Ella Jostman'i, Dagmar Pint'i ja Armilde Pihla kudumistööde ja käsitööde näitus-müük.*

◦ *Pühapäeval, 29. nov. kell 4 p.l. Toronto Eesti Baptisti Koguduse Advent Kontsert.*

◦ *Pühapäeval, 29. nov. kell 12 päeval Eesti Majas Pensionäride Klubi jõululaat.*

◦ *Laupäeval, 5. dets. kell 18.30 Ontario Science Centre'is Soome Vabariigi 70. aastapäeva juubeliaktus.*

◦ *Pühapäeval, 6. dets. kell 2 p.l. Toronto Eesti Majas Toronto Eesti Meeskoori POP-kontsert.*

◦ *Laupäeval, 12. dets. kell 18.00 Hart House'is dr. Hain Rebas'e loeng „Reflection on a Nation's Fate".*

◦ *Pühapäeval, 13. dets. kell 7 õ. Eesti Majas Toronto Eesti Kammerorkestri Gala Avakontsert ja pidulik vastuvõtt.*

◦ *Pühapäval, 13. dets. kell 1 p.l. Nathan Philips'i väljakul ÜRO Inimõiguste päeva tähistamine.*

◦ *Pühapäeval, 13. dets. kell 2 p.l. Eesti Majas T.E.S. Täienduskooli jõulupuu.*

◦ *Neljapäeval, 31. dets. Admiral Hotellis Eesti Majandusklubi Kanadas Uusaasta Ball.*

◦ *Neljapäeval, 31. dets. kell 7 õ. Eesti Majas A/S Eesti Maja Torontos Uusaasta Vastuvõtu-Ball.*

Nalja

Ingel ilmub ühe rezhiimikriitiku ette Tshehhoslovakkias ning ütleb:

„Oled paljukannatanud inimene. Nimeta mulle kolm soovi ja ma täidan need."

„Lase hiinlastel Tshehhoslovakkia kolm korda okupeerida!"

„Miks just kolm korda?"

„Siis peavad hiinlased kuus korda marssima läbi Nõukogude Liidu."

Pre-Christmas SUPERSALE

SAVE HUNDREDS OF DOLLARS

This is the time of year to save on a store full of luxurious furs.

We can make Christmas gift buying affordable; choose from a wide selection of master-crafted coats, jackets and fur hats in the latest styles, specially priced for the season.

FROM 2950.00
Silver-Tipped Racoon Coat

FURS by FINN
191 Eglinton Avenue East (at Mt. Pleasant) 488-1701

Sisseränndu-seadustest

Vaatamata enamiku Kanada elanikkonna toetusele on valitsusel tekkinud raskusi uue rangema immigratsiooni-seaduse esitamisel parlamendis vaikese meeleheitlikult haledasüdamiliku grupi vastuseisu tõttu, kes naiivselt usuvad uue rangema immigratsiooni-seaduse rakendamisel inimõiguste rikkumist, arvestamata sellega, et Kanada on jäänud oma pehmete seaduste tõttu Lääneriikide peres viimaseks rahusadamaks terroristidele ja kriminaalsele elemendile. Vaatamata naiivsele oppositsioonile on enamik Lääneriike suutnud piirata rangemate seaduste rakendamisega ebasoovitava elemendi immigratsiooni ja seadusevastast sissevolu, kusjuures Inglismaa kasutab seaduserikkujate juurdluseaegse elukohana Kanada luksushotellide asemel varemalt autode veoks tarvitatud praame. Selline seaduserikkujate range vastuvõtt on mõjustanud paljusid meelemuutusele Inglismaa külalislahkuse proovimise suhtes, nagu seda tõendada võivad 49 Sri Lankast pärinevat tamilit, kes püüdsid salaja Inglismaal maanduda, samuti kui tegid seda möödunud aastal 149 samas rahvusest iskut Kanadas. Nad istuvad nüüd juba pikemat aega vahi alla umbes 100 kilomeetrit Londonist eemalasuvas väikeses Harwich'i sadamas asuval praamil. Samuti on ka teised Euroopa riigid hakanud kitsendusi tegema immigrantide vastuvõtul, kuna ametlikel andmetel tõusis möödunud aastal salaja sisetulnud immigrantide arv 204.000-le, kellest enamik on Aafrika ja Aasia mandrilt ning kes kasutasid Lääne-Euroopasse pääsemiseks Ida-Saksamaad, teadmisega Lääne-Saksa avatud kätega idapõgenike vastuvõtmisest.

Piirivalve kõvendamisega ja lennuliinide trahvimisega vajalikkude reisipaberiteta isikute sissetoomise eest, on Lääne-Saksa suutnud pidurdada enamiku seadusevastaste immigrantide voolust Saksamaale ja naaberriikidesse. Samuti on ka teised Euroopa riigid rakendanud rahalised trahvid sissesõiduviisata-isikute sissetoomise eest. Senini on ainult Norra, Holland ja Shveits järele jäänud, kes pole tarvitsenud teha kitsendusi värviliste immigrantide piiramiseks.

h. kivi

The Finnish Place
5463 Yonge St. Willowdale — Finchi lähedal
Telefon 222-7575

JÕULUD ON LÄHEDAL! Kui lähete tegema jõuluoste, siis külastage esimeseks meid. Meil on kvaliteetsed kaubad. ◦ MADE IN FINLAND ◦

Klaaskaubad, ehted, küünlad, küünlajalad, laudlinad, servietid, heliplaadid, jõuludekoratsioonid, roostevabast potid, pannid, kandikud ja vaagnad ◦ Daamide ja härrade toatuhvlid ja saapad.

Delikatesse ja pagarisaadusi (Rooneeme ja Parkway Bakery)

TELLIMISED JÕULUSINGILE, -VORSTILE JA MUULE ANDA VARAKULT

Avatud alates detsembrist iga päev 9-9, laup. 9-5, jõululaup. 8-2

Soome ettevõte
ORIGINAL SAUNA HEATERS INC.
Omanik V. KANGAS
7 ELROSE AVENUE, WESTON, ONTARIO M9M 2H5
222-7142

PUUDEGA KÖETAVAD ja ELEKTRIAHJUD. Saunaahjusid valmistanud üle 26 aasta. Pakume teile soodsamaid hindu ja parimat kvaliteeti, mis saadaval.

VUARNETS FOR CHRISTMAS.

VUARNETS parima kvaliteediga päikeseprillid on sobivaks JÕULUKINGIKS talvespordi harrastajatele.

OPTIK RATAS
219 Danforth Avenue, Toronto, Ontario M4K 1N2
465-6251

Rohkem tellijaid — parem ajaleht.

Soovitage VABA EESTLAST oma sõpradele!

SAATKE OMA SÕPRADELE TASUTA NELI „V. E." PROOVINUMBRIT!

Proovinumbrite saaja nimi:

.....

Aadress: .....

.....

KUPONG SAATA AADRESSIL

VABA EESTLANE
120 A Willowdale Ave., Willowdale, Ont. M2N 4Y2